

ЗАКОН
о јавним набавкама

"Службени гласник РС", бр. 124 од 29. децембра 2012, 14 од 4. фебруара 2014.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет закона и дефиниције

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се планирање јавних набавки, услови, начин и поступак јавне набавке; регулише централизација јавних набавки; уређује јавна набавка у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга и у области одбране и безбедности; одређује начин евидентирања података о јавним набавкама; одређују послови, начин рада и облик организовања Управе за јавне набавке и Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки; одређује начин заштите права у поступцима јавних набавки и у другим случајевима у складу са законом; уређују и друга питања од значаја за јавне набавке.

Саставни део овог закона су Прилози 1 до 3.

Наручилац

Члан 2.

Наручилац у смислу овог закона је:

1) корисник буџетских средстава, организација за обавезно социјално осигурање и њени корисници, у смислу закона којим се уређује буџетски систем;

2) правно лице основано у циљу обављања делатности које су у општем интересу, уколико је испуњен неки од следећих услова:

(1) да се више од 50 % финансира из средстава наручиоца;

(2) да надзор над радом тог правног лица врши наручилац;

(3) да више од половине чланова органа управљања тог правног лица чине представници наручиоца;

3) јавно предузеће.

Влада на предлог министарства надлежног за послове финансија и Управе за јавне набавке на почетку буџетске године утврђује списак наручилаца.

Списак наручилаца објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на Порталу јавних набавки.

Лица која нису на списку из става 2. овог члана, а која испуњавају услове из става 1. овог члана дужна су да примењују овај закон.

Значење израза

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) **јавна набавка** је набавка добара, услуга или радова од стране наручиоца, на начин и под условима прописаним овим законом;
- 2) **уговор о јавној набавци** је теретни уговор закључен у писаној или електронској форми између наручиоца и понуђача у складу са спроведеним поступком јавне набавке, који за предмет има набавку добара, пружање услуга или извођење радова;
- 3) **понуђач** је лице које у поступку јавне набавке понуди добра, пружање услуга или извођење радова;
- 4) **подносилац пријаве** је лице које је у првој фази рестриктивног поступка, конкурентном дијалогу или у квалификационом поступку поднело пријаву;
- 5) **заинтересовано лице** је свако лице које има интерес да закључи конкретан уговор о јавној набавци;
- 6) **кандидат** је лице коме је у првој фази рестриктивног и квалификационог поступка, односно конкурентног дијалога призната квалификација;
- 7) **добављач** је понуђач са којим је закључен оквирни споразум или уговор о јавној набавци;
- 8) **послови јавних набавки** су планирање јавне набавке; спровођење поступка јавне набавке укључујући али не ограничавајући се на учешће у комисији за јавну набавку; израда конкурсне документације; израда аката у поступку јавне набавке; израда уговора о јавној набавци; праћење извршења јавне набавке; сви други послови који су повезани са поступком јавне набавке;
- 9) **лице запослено на пословима јавних набавки** је лице које је ангажовано на пословима планирања, спровођења и извршења јавних набавки у радном или ван радног односа у смислу закона којим се уређују радни односи;
- 10) **представник наручиоца** је члан управног или надзорног одбора наручиоца, руководилац наручиоца, одговорно лице наручиоца и лице запослено на пословима јавних набавки;
- 11) **повезана лица** су супружници, ванбрачни партнери, крвни сродници у правој линији, крвни сродници у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, сродници по тазбини до другог степена сродства, усвојилац и усвојеник, лица између којих је извршен пренос управљачких права и лица која су повезана у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица;
- 12) **истоврсна добра** су добра која имају исту намену и својства и припадају истој групи добара у општем речнику набавке;
- 13) **истоврсне услуге** су услуге које имају исту намену и својства и припадају истој категорији у оквиру Прилога 1;
- 14) **истоврсни радови** су радови који имају исту намену и својства и припадају истој групи радова у општем речнику набавке, односно истој групи делатности у оквиру Сектора Ф, у Уредби о класификацији делатности, („Службени гласник Републике Србије”, број 54/2010), као и радови који се изводе на истој непокретности, односно према једном пројекту;
- 15) **отворени поступак** је поступак у којем сва заинтересована лица могу поднети понуду;
- 16) **рестриктивни поступак** је поступак који се спроводи у две фазе и у којем у другој фази понуду могу поднети само кандидати;
- 17) **квалификациони поступак** је поступак који се спроводи у две фазе, тако да сва заинтересована лица могу поднети пријаву за све време важења листе кандидата, а наручилац им под условима из конкурсне документације признаје квалификацију сваких шест месеци и позива да поднесу понуду у другој фази поступка;
- 18) **преговарачки поступак** је поступак у којем наручилац непосредно преговара са једним или са више понуђача о елементима уговора о јавној набавци;

19) **конкурентни дијалог** је поступак у којем сва заинтересована лица могу поднети пријаву, а са лицима којима призна квалификацију (кандидати) наручилац води дијалог ради проналажења решења које ће задовољити његове потребе, позивајући кандидате да поднесу понуде на основу усвојеног, односно усвојених решења;

20) **оквирни споразум** је споразум између једног или више наручилаца и једног или више понуђача, којим се утврђују битни услови уговора о јавној набавци, као што је цена, количина, рок и сл., као и услови и критеријуми на основу којих ће се бирати најповољнија понуда, односно закључивати уговори о јавној набавци;

21) **систем динамичне набавке** је поступак електронске набавке стандардних добара и услуга које су опште доступне на тржишту и задовољавају потребе наручиоца, који је отворен за сва заинтересована лица која поднесу почетну понуду која задовољава техничке спецификације, и који је ограничен на одређени временски период;

22) **конкурс за дизајн** је поступак који наручилац примењује ради добијања дизајна или пројекта најчешће у области урбанистичког планирања, архитектуре и грађевинарства, инжењерства или информатике, при чему избор дизајна врши унапред образован жири, након спроведеног такмичења;

23) **јавна набавка мале вредности** је набавка истоврсних добара, услуга и радова чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу нижа од вредности одређене овим законом;

24) **искључиво право** је право на основу којег одређено лице једино може обављати одређену делатност на одређеном географском подручју, а које је додељено или произилази из закона, посебног прописа или појединачног акта, односно уговора или споразума, који је донела, односно закључила Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа;

25) **посебно право** је право на основу којег одређена лица могу обављати одређену делатност на одређеном географском подручју, а које је додељено или произилази из закона, посебног прописа или појединачног акта, односно уговора или споразума, који је донела, односно закључила Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа;

26) **мрежа** је скуп непокретних ствари које су међусобно повезане, намењених преносу материје, електронских сигнала и енергије ради њихове дистрибуције корисницима и одвођења од корисника, као и скуп ствари намењених кретању превозних средстава ради пружања услуга корисницима;

27) **понуђена цена** је цена коју понуђач одређује у понуди, изражена у динарима, у коју су урачунати сви трошкови који се односе на предмет јавне набавке и који су одређени конкурсном документацијом;

28) **упоредива тржишна цена** је цена на релевантном тржишту узимајући у обзир предмет јавне набавке, развијеност тржишта, услове из конкурсне документације као што су начин плаћања, количине, рок испоруке, рок важења уговора, средство обезбеђења, гарантни рок и сл.;

29) **критеријум** је мерило које се користи за вредновање, упоређивање и оцењивање понуда;

30) **пријава** је захтев заинтересованог лица за учествовање у првој фази рестриктивног поступка, квалификационом поступку и конкурентном дијалогу;

31) **благовремена понуда** је понуда која је примљена од стране наручиоца у року одређеном у позиву за подношење понуда;

32) **одговарајућа понуда** је понуда која је благовремена и за коју је утврђено да потпуно испуњава све техничке спецификације;

33) **прихватљива понуда** је понуда која је благовремена, коју наручилац није одбио због битних недостатака, која је одговарајућа, која не ограничава, нити условљава права наручиоца или обавезе понуђача и која не прелази износ процењене вредности јавне набавке;

34) **попуст на понуђену цену** је метод одређивања цене који понуђач може понудити у понуди само када је предмет јавне набавке обликован у више партија, а наручилац тај метод не може предвидети у конкурсној документацији као елемент критеријума;

35) **јавна набавка по партијама** је набавка чији је предмет обликован у више посебних истоврсних целина и која је као таква означена у позиву за подношење понуда и конкурсној документацији;

36) **електронска понуда** је понуда или део понуде коју понуђач доставља наручиоцу у електронском облику и као таква мора да буде предвиђена конкурсном документацијом, да испуњава правила електронског пословања према посебним прописима и да са осталим деловима понуде истог понуђача чини недвосмислену целину;

37) **електронска лицитација** је надметање међу понуђачима у поступку јавне набавке кроз давање нових, повољнијих понуда електронским путем, које наручилац рангира помоћу метода за аутоматско оцењивање;

38) **општи речник набавке** је референтни систем класификације предмета јавне набавке, примењив на уговоре о јавним набавкама, којим се истовремено обезбеђује усклађеност са другим постојећим класификацијама.

2. Предмет уговора о јавној набавци

Набавка добара

Члан 4.

Предмет уговора о јавној набавци добара може бити:

- 1) куповина добара;
- 2) закуп добара;
- 3) лизинг добара (са правом куповине или без тога права).

Уговор о јавној набавци добара може обухватити и пружање услуга ако су оне нужно везане за јавну набавку добара (монтажа, превоз, осигурање или друге услуге дефинисане од стране наручиоца).

Предмет уговора о јавној набавци добара је и набавка добара из става 1. овог члана коју наручилац финансира у износу који прелази 50%.

За примену одредаба овог закона у случају из става 3. овог члана одговоран је наручилац који финансира набавку добара.

Набавка радова

Члан 5.

Предмет уговора о јавној набавци радова је:

1) извођење радова или пројектовање и извођење радова описаних у Уредби о класификацији делатности, Сектор Ф – Грађевинарство („Службени гласник Републике Србије”, број 54/2010);

2) извођење радова на изградњи грађевинског објекта узетог као целина који испуњава све економске и техничке захтеве наручиоца.

Предмет јавне набавке радова је и извођење радова описаних у Уредби о класификацији делатности, Сектор Ф – Грађевинарство („Службени гласник Републике Србије”, број 54/2010), који се непосредно или посредно финансирају од стране наручиоца у износу који прелази 50% вредности набавке.

За примену одредаба овог закона у случају из става 2. овог члана одговоран је наручилац који финансира извођење радова.

Набавка услуга

Члан 6.

Предмет уговора о јавној набавци услуга су услуге наведене у Прилогу 1.

Уговором о јавној набавци услуга сматра се и уговор о јавној набавци чији је предмет:

1) услуге и добра ако процењена вредност услуга прелази процењену вредност добара обухваћених тим уговором;

2) услуге и пратећи радови из члана 5. овог закона који су неопходни за извршење уговора.

Одредбе овог закона примењују се и на набавке услуга које се непосредно или посредно финансирају од стране наручиоца у износу од преко 50% вредности набавке.

За примену одредаба овог закона, у случају из става 3. овог члана одговоран је наручилац који финансира пружање услуге.

Набавке на које се закон не примењује

Члан 7.

Одредбе овог закона наручиоци не примењују на:

1) набавке од лица или организација које се у смислу овог закона сматрају наручиоцем и које су носиоци искључивог права на обављање делатности која је предмет јавне набавке;

2) набавке које се спроводе, односно финансирају:

(1) по основу међународног споразума који се односи на добра, услуге или радове намењене заједничком коришћењу или примени од стране држава потписница;

(2) из средстава страних кредита (зајмова) добијених, од међународних организација и међународних финансијских институција, у складу са условима из међународног уговора, односно посебним поступцима међународних организација и финансијских институција;

3) ради обезбеђивања основних животних услова у случајевима елементарних непогода или техничко – технолошких несрећа чије последице угрожавају животе или здравље људи или животну средину, у складу са прописима којима се уређује заштита од таквих непогода;

4) набавке чија је искључива и непосредна намена обављање делатности електронских комуникација и продаја електронских комуникационих услуга у смислу закона којим се уређују електронске комуникације, под условом да други привредни субјекти пружају те услуге на релевантном тржишту;

5) набавке добара која се, уз претходну сагласност Владе, набављају од Републичке дирекције за робне резерве;

6) набавке добара и услуга које наручилац набавља ради даље продаје, ради прераде и продаје, као и ради пружања услуга или извођења радова на тржишту, под условом да наручилац нема искључива или посебна права препродаје или изнајмљивања тих добара, односно пружања услуга или извођења радова за које ће та добра и услуге користити;

7) набавке добара и услуга у вези са сигурносним бојама за израду новчаница, идентификационих докумената и акцизних маркица, набавке заштићених папира за израду новчаница и идентификационих докумената, *OVD* елемената заштите за израду новчаница, идентификационих докумената и чипова за израду идентификационих докумената и набавке услуга транспорта новца, као и обезбеђења транспорта новца, пошљици готовог новца и ефективног страног новца;

8) набавке услуга јавног бележника;

9) набавке услуга централне банке и набавке финансијских услуга у вези са продајом, куповином или преносом хартија од вредности или других финансијских инструмената, у појединачним трансакцијама наручиоца у циљу прикупљања новца или капитала;

10) куповину, развој, продукцију или копродукцију радио и телевизијског програма или времена за емитовање програма, с тим што се на набавку добара, услуга или радова потребних за продукцију, копродукцију или емитовање таквих програма примењује овај закон;

11) набавке услуга арбитраже и споразумног решавања спорова;

12) заснивање радног односа и закључивање уговора о обављању привремених и повремених послова.

Влада утврђује списак наручилаца из става 1. тачка 1) овог члана и списак наручилаца који примењују изузетак из става 1. тач. б) и 7) овог члана који се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на Порталу јавних набавки.

У случају набавки из става 1. овог члана, наручилац је дужан да поступа у складу са начелима из овог закона.

Списак међународних организација и финансијских институција из става 1. тачка 2) подтачка (2) овог члана, чији се посебни поступци јавних набавки могу примењивати уместо одредаба овог закона утврђује министарство надлежно за послове финансија.

На основу примљеног плана набавки у складу са чланом 51. овог закона, Управа за јавне набавке обавестиће наручиоца ако утврди да за неку од набавки нема услова за изузеће од примене овог закона на основу става 1. овог члана, а наручилац је дужан да Управи за јавне набавке достави посебан извештај о спроведеном поступку за те јавне набавке.

Резервисане јавне набавке

Члан 8.

Наручилац може спровести поступак јавне набавке у којем могу учествовати само установе, организације, удружења или привредни субјекти за радно оспособљавање, професионалну рехабилитацију и запошљавање лица са инвалидитетом, ако та лица чине најмање 30 % запослених, при чему сви учесници у заједничкој понуди и сви подизвођачи морају да буду из наведене групације.

У случају набавке из става 1. овог члана наручилац је дужан да у позиву за подношење понуда наведе да се спроводи резервисана јавна набавка.

3. Начела јавне набавке

Начело ефикасности и економичности

Члан 9.

Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке прибави добра, услуге или радове одговарајућег квалитета имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке.

Наручилац је дужан да обезбеди да се поступак јавне набавке спроводи и додела уговора врши у роковима и на начин прописан овим законом, са што мање трошкова везаних за поступак и извршење јавне набавке.

Начело обезбеђивања конкуренције

Члан 10.

Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију.

Наручилац не може да ограничи конкуренцију, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума.

Начело транспарентности поступка јавне набавке

Члан 11.

Наручилац је дужан да обезбеди јавност и транспарентност поступка јавне набавке поштујући, али не ограничавајући се само на обавезе из овог закона.

Начело једнакости понуђача

Члан 12.

Наручилац је дужан да у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим понуђачима.

Наручилац не може да одређује услове који би значили националну, територијалну, предметну или личну дискриминацију међу понуђачима, нити дискриминацију која би произлазила из класификације делатности коју обавља понуђач.

Начело заштите животне средине и обезбеђивања енергетске ефикасности

Члан 13.

Наручилац је дужан да набавља добра, услуге и радове који не загађују, односно који минимално утичу на животну средину, односно који обезбеђују адекватно смањење потрошње енергије – енергетску ефикасност и да када је то оправдано као елемент критеријума економски најповољније понуде одреди еколошке предности предмета јавне набавке, енергетску ефикасност, односно укупне трошкове животног циклуса предмета јавне набавке.

4. Заштита података, документација и евидентирање поступка

Заштита података

Члан 14.

Наручилац је дужан да:

- 1) чува као поверљиве све податке о понуђачима садржане у понуди које је као такве, у складу са законом, понуђач означио у понуди;
- 2) одбије давање информације која би значила повреду поверљивости података добијених у понуди;
- 3) чува као пословну тајну имена, заинтересованих лица, понуђача и подносилаца пријава, као и податке о поднетим понудама, односно пријавама, до отварања понуда, односно пријава.

Неће се сматрати поверљивим докази о испуњености обавезних услова, цена и други подаци из понуде који су од значаја за примену елемената критеријума и рангирање понуде.

Одређивање поверљивости

Члан 15.

Наручилац у конкурсној документацији може захтевати заштиту поверљивости података које понуђачима ставља на располагање, укључујући и њихове подизвођаче.

Наручилац може условити преузимање конкурсне документације потписивањем изјаве или споразума о чувању поверљивих података уколико ти подаци представљају пословну тајну у смислу закона којим се уређује заштита пословне тајне или представљају тајне податке у смислу закона којим се уређује тајност података.

Лице које је примило податке одређене као поверљиве дужно је да их чува и штити, без обзира на степен те поверљивости.

Документација и евидентирање поступка

Члан 16.

Наручилац је дужан да:

- 1) евидентира све радње и акте током планирања, спровођења поступка и извршења јавне набавке;
- 2) чува сву документацију везану за јавне набавке у складу са прописима који уређују област документарне грађе и архива, најмање десет година од истека уговореног рока за извршење појединачног уговора о јавној набавци, односно пет година од доношења одлуке о обустави поступка;
- 3) води евиденцију свих закључених уговора о јавним набавкама и евиденцију добављача.

5. Језик у поступку јавне набавке

Члан 17.

Наручилац припрема конкурсну документацију и води поступак на српском језику.

Наручилац може конкурсну документацију припремити и на једном страном језику који се уобичајено користи у међународној трговини у области из које је предмет јавне набавке.

Понуђач даје понуду на језику на којем је припремљена конкурсна документација, односно на језику који је наручилац назначио у конкурсној документацији.

Члан 18.

Наручилац може дозволити да се понуде, у целини или делимично, дају и на страном језику, посебно у делу који се односи на техничке карактеристике, квалитет и техничку документацију.

У случају из става 1. овог члана наручилац је дужан да назначи део понуде који може бити на страном језику и да наведе на ком страном језику.

Наручилац који у поступку прегледа и оцене понуда утврди да би део понуде требало да буде преведен на српски језик, одредиће понуђачу примерен рок у којем је дужан да изврши превод тог дела понуде.

У случају спора релевантна је верзија конкурсне документације, односно понуде, на српском језику.

6. Валута

Члан 19.

Вредности се у поступку јавне набавке исказују у динарима.

Наручилац може да дозволи понуђачу да цену у понуди искаже у једној страниј валути и у том случају ће у конкурсној документацији навести да ће се за прерачун у динаре користити одговарајући средњи девизни курс Народне банке Србије на дан када је започето отварање понуда.

Ако је понуђачу дозвољено да цену у понуди искаже у једној страниј валути, наручилац је дужан да у конкурсној документацији наведе у којој валути се цене у понуди могу исказати.

Ако понуђена цена укључује увозну царину и друге дажбине, понуђач је дужан да тај део одвојено искаже у динарима.

7. Комуникација

Члан 20.

Комуникација се у поступку јавне набавке и у вези са обављањем послова јавних набавки одвија писаним путем, односно путем поште, електронске поште или факсом.

Изабрано средство комуникације мора бити широко доступно, тако да не ограничава могућност учешћа заинтересованих лица у поступку јавне набавке.

Комуникација треба да се одвија на начин да се поштују рокови предвиђени овим законом и да се у том циљу, када је то могуће, користе електронска средства.

Комуникација се мора одвијати на начин да се обезбеди чување поверљивих и података о заинтересованим лицима, података о понудама и понуђачима до отварања понуда, да се обезбеди евидентирање радњи предузетих у поступку и чување документације у складу са прописима којима се уређује област документарне грађе и архива.

Алати који се користе у комуникацији електронским средствима и њихове техничке карактеристике морају бити широко доступни и интероперативни, такви да користе производе информационих технологија у општој употреби.

Ако је документ из поступка јавне набавке достављен од стране наручиоца или понуђача путем електронске поште или факсом, страна која је извршила достављање дужна је да од друге стране захтева да на исти начин потврди пријем тог документа, што је друга страна дужна и да учини када је то неопходно као доказ да је извршено достављање.

II. СПРЕЧАВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ И СУКОБА ИНТЕРЕСА

1. Спречавање корупције

Опште мере за спречавање корупције

Члан 21.

Наручилац је обавезан да предузме све потребне мере како не би дошло до корупције у планирању јавних набавки, у поступку јавне набавке или током извршења уговора о јавној набавци, како би се корупција правовремено открила, како би биле отклоњене или умањене штетне последице корупције и како би учесници у корупцији били кажњени у складу са законом.

Ако према околностима конкретног случаја није целисходно остварити комуникацију на начин одређен чланом 20. став 1. овог закона, лице запослено на пословима јавних набавки, односно друга лица дужна су да сачине записник или на други начин евидентирају предузете радње.

Руководилац и одговорно лице наручиоца у обавези су да запосленима на пословима јавних набавки све налоге и упутства дају писаним путем, односно путем електронске поште.

Лице запослено на пословима јавних набавки дужно је да одбије извршење налога овлашћеног лица ако је упутство и налог супротан прописима.

Лице из става 4. овог члана у случају да одбије извршење налога не може да буде премештено на друге послове нити да му се откаже уговор о раду у периоду од дванаест месеци од дана одбијања извршења налога под условом да послове обавља у складу са законом.

Управа за јавне набавке је дужна да у сарадњи са државним органом надлежним за борбу против корупције сачини план за борбу против корупције у јавним набавкама и достави Влади на усвајање.

Наручилац чија је укупна процењена вредност јавних набавки на годишњем нивоу већа од милијарду динара, дужан је да у складу са планом из става 6. овог члана донесе интерни план за спречавање корупције у јавним набавкама.

Наручилац ће интерни план донети у року од три месеца од дана усвајања плана из става 6. овог члана.

Интерни акт и контрола набавки

Члан 22.

Наручилац је дужан да донесе акт којим ће ближе уредити поступак јавне набавке унутар наручиоца, а нарочито начин планирања набавки (критеријуме, правила и начин одређивања предмета јавне набавке и процењене вредности, начин испитивања и истраживања тржишта), одговорност за планирање, циљеве поступка јавне набавке, начин извршавања обавеза из поступка, начин обезбеђивања конкуренције, спровођење и контролу јавних набавки, начин праћења извршења уговора о јавној набавци.

Садржину акта из става 1. овог члана ближе уређује Управа за јавне набавке.

Ако након доношења интерног акта Управа за јавне набавке утврди несагласност интерног акта са овим законом дужна је да о томе обавести наручиоца, са предлогом о начину његовог усклађивања и роком.

Ако наручилац не поступи на начин и у року из става 3. овог члана Управа ће обавестити орган који врши надзор над пословањем наручиоца и Државну ревизорску институцију и покренути поступак пред Уставним судом.

Наручилац чија укупна вредност јавних набавки на годишњем нивоу прелази милијарду динара дужан је да образује посебну службу која ће спроводити контролу планирања, спровођења поступка и извршења јавних набавки.

Служба из става 5. овог члана контролише целисходност планирања конкретне јавне набавке са становишта потреба и делатности наручиоца, критеријуме за сачињавање техничке спецификације, начин испитивања тржишта, оправданост критеријума за доделу уговора, извршење уговора, а посебно квалитет испоручених добара и пружених услуга, односно изведених радова, стање залиха и начин коришћења добара и услуга.

Поред послова из става 6. овог члана служба предузима и друге радње и мере у циљу утврђивања чињеничног стања у вези са појединим поступком јавне набавке, односно уговором о јавној набавци.

О спроведеној контроли служба подноси извештај са препорукама руководиоцу наручиоца и органу који врши надзор над пословањем наручиоца.

Начин рада и организација службе ближе се уређује интерним актом из става 1. овог члана.

Наручилац је дужан да интерни акт донесе у року од три месеца од дана доношења акта из става 2. овог члана.

Обавезе из члана 21. став 7. и из става 5. овог члана имају сви наручиоци који у било којој години од ступања на снагу овог закона планирају, односно спроводе јавне набавке чија укупна вредност прелази гранични износ од милијарду динара.

Заштита интегритета поступка

Члан 23.

Лице које је учествовало у планирању јавне набавке, припреми конкурсне документације или појединих њених делова, и са њим повезано лице не може наступати као понуђач или као подизвођач понуђача, нити може сарађивати са понуђачима или подизвођачима приликом припремања понуде.

Наручилац ће одбити понуду у случају из става 1. овог члана и ако је понуђач, односно подносилац пријаве непосредно или посредно дао, понудио или ставио у изглед неку корист или покушао да сазна поверљиве информације или да на било који начин утиче на поступање наручиоца у току поступка јавне набавке.

Начин утврђивања околности из става 2. овог члана уређује се интерним планом из члана 21. овог закона.

У случају из ст. 1. и 2. овог члана наручилац је дужан да одмах предузме мере предвиђене интерним планом и обавести надлежне државне органе.

Дужност пријављивања корупције

Члан 24.

Лице запослено на пословима јавних набавки или било које друго лице ангажовано код наручиоца, као и свако заинтересовано лице које има податке о постојању корупције у јавним набавкама дужно је да о томе одмах обавести Управу за јавне набавке, државни орган надлежан за борбу против корупције и надлежно тужилаштво.

Лице из става 1. овог члана не може добити отказ уговора о раду или другог уговора о радном ангажовању, односно не може бити премештено на друго радно место, зато што је, поступајући савесно и у доброј вери, пријавило корупцију у јавним набавкама, а наручилац је дужан да пружи потпуну заштиту том лицу.

Лице из става 1. овог члана може се обратити и јавности ако:

- 1) је поднело пријаву овлашћеном лицу наручиоца или надлежном органу, али у примереном року није предузета ниједна активност поводом поднете пријаве;
- 2) државни орган надлежан за борбу против корупције или надлежно тужилаштво није предузело ниједну активност у року од месец дана од дана подношења његове пријаве;
- 3) је поднело пријаву грађанском надзорнику, а грађански надзорник га не обавести о предузетим мерама.

Лице из става 1. овог члана може се обратити јавности иако нису испуњени услови из става 3. овог члана ако је процењена вредност јавне набавке већа од износа из члана 57. овог закона или је предмет јавне набавке нарочито значајан за пословање наручиоца или за интересе Републике Србије.

У случају повреде радних и других основних права лица из става 1. овог члана због пријављивања корупције, то лице има право на накнаду штете од наручиоца.

Наручилац ће у оквиру интерног плана из члана 21. овог закона посебно уредити начин пријављивања корупције у поступку јавне набавке и посебно уредити заштиту права лица из става 1. овог члана.

Забрана радног ангажовања код добављача

Члан 25.

Представник наручиоца који је на било који начин учествовао у поступцима јавних набавки или са њим повезана лица, у којима је укупна вредност уговора додељених одређеном добављачу у последњих годину дана пре престанка функције или радног односа представника наручиоца, већа од 5% укупне вредности свих уговора

које је наручилац закључио у том периоду, не могу у року од две године након престанка функције или радног односа код наручиоца:

1) закључити уговор о раду, уговор о делу или на неки други начин бити ангажовани код тог добављача или код лица повезаних са добављачем;

2) од добављача или са њим повезаног лица посредно или непосредно примити новчану накнаду или какву другу корист;

3) стећи удео или акције добављача или лица повезаних са добављачем.

У случају кршења забране из става 1. овог члана, наручилац је у обавези да обавести државни орган надлежан за борбу против корупције и надлежно тужилаштво.

Изјава о независној понуди

Члан 26.

Наручилац је дужан да као саставни део конкурсне документације предвиди изјаву о независној понуди.

Изјавом о независној понуди понуђач под пуном материјалном и кривичном одговорношћу потврђује да је понуду поднео независно, без договора са другим понуђачима или заинтересованим лицима.

Изјава из става 2. овог члана доставља се у сваком појединачном поступку јавне набавке.

Дужност пријављивања повреде конкуренције

Члан 27.

У случају постојања основане сумње у истинитост изјаве о независној понуди, наручилац ће одмах обавестити организацију надлежну за заштиту конкуренције.

Свако заинтересовано лице, односно лице запослено или на други начин радно ангажовано код заинтересованог лица дужно је да обавести организацију надлежну за заштиту конкуренције, уколико има било који податак о повреди конкуренције у поступку јавне набавке.

Лице из става 2. овог члана не може добити отказ уговора о раду или другог уговора о радном ангажовању, односно не може бити премештено на друго радно место зато што је, поступајући савесно и у доброј вери, пријавило повреду конкуренције у поступку јавне набавке.

Грађански надзорник

Члан 28.

Ако наручилац спроводи поступак јавне набавке чија је процењена вредност већа од милијарду динара, поступак надгледа грађански надзорник.

За грађанског надзорника може бити именовано лице из редова истакнутих стручњака у области јавних набавки или области која је у вези са предметом јавне набавке.

За грађанског надзорника може бити именовано и удружење које се бави јавним набавкама, спречавањем корупције или сукоба интереса.

За грађанског надзорника не може бити именовано лице запослено или на други начин ангажовано код наручиоца или лица повезаног са наручиоцем, нити лице које је члан политичке организације.

Услове и критеријуме за именовање и начин рада грађанског надзорника ближе уређује Управа за јавне набавке.

Грађанског надзорника именује Управа за јавне набавке, најкасније до дана који је у годишњем плану набавки одређен као оквирни датум покретања поступка јавне набавке, односно 30 дана од дана пријема плана набавки.

Наручилац не може пре именовања грађанског надзорника покренути поступак јавне набавке.

Грађански надзорник је дужан да надгледа поступак јавне набавке и у том циљу он има сталан увид у поступак, документацију и комуникацију наручиоца са заинтересованим лицима, односно понуђачима.

Грађански надзорник је дужан да поднесе одбору Народне скупштине надлежном за финансије, односно скупштини аутономне покрајине или локалне самоуправе и Управи за јавне набавке, извештај о спроведеном поступку јавне набавке у року од 20 дана од дана закључења уговора или доношења одлуке о обустави поступка.

Ако грађански надзорник основано сумња у законитост поступка јавне набавке обавестиће о томе надлежне државне органе и јавност.

Грађански надзорник нема право на награду за свој рад.

2. Спречавање сукоба интереса

Сукоб интереса

Члан 29.

Сукоб интереса у смислу овог закона постоји, када однос представника наручиоца и понуђача може утицати на непристрасност наручиоца при доношењу одлуке у поступку јавне набавке, односно:

- 1) ако представник наручиоца или са њим повезано лице учествује у управљању понуђача;
- 2) ако представник наручиоца или са њим повезано лице поседује више од 1% удела, односно акција понуђача;
- 3) ако је представник наручиоца или са њим повезано лице запослено или радно ангажовано код понуђача или са њиме пословно повезано.

Забрана закључења уговора

Члан 30.

Наручилац не може закључити уговор о јавној набавци са понуђачем у случају постојања сукоба интереса.

Лице у односу са којим постоји сукоб интереса, не може бити подизвођач понуђачу којем је додељен уговор, нити члан групе понуђача којој је додељен уговор.

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки ће на захтев наручиоца одобрити закључење уговора из става 1. овог члана, ако наручилац докаже да би забрана закључења уговора проузроковала велике тешкоће у раду или пословању наручиоца које су несразмерне вредности јавне набавке, односно значајно угрозила интерес Републике Србије, да је предузео све мере ради сузбијања штетних последица, да остали понуђачи не испуњавају услове из поступка, односно да је након рангирања њихових понуда разлика у цени већа за 10% или број пондера већи за десет у корист изабраног понуђача.

Одлука из става 3. овог члана објављује се на интернет страници наручиоца, Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки и на Порталу јавних набавки.

III. УСЛОВИ И НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПКА ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Поступак јавне набавке

Врсте поступака

Члан 31.

Поступци јавне набавке су:

- 1) отворени поступак;
- 2) рестриктивни поступак;
- 3) квалификациони поступак;
- 4) преговарачки поступак са објављивањем позива за подношење понуда;
- 5) преговарачки поступак без објављивања позива за подношење понуда;
- 6) конкурентни дијалог;
- 7) конкурс за дизајн;
- 8) поступак јавне набавке мале вредности.

Додела уговора се врши у отвореном или рестриктивном поступку.

Додела уговора може да се врши и у другим поступцима јавне набавке, ако су за то испуњени услови прописани овим законом.

Отворени поступак

Члан 32.

Отворени поступак је поступак у којем сва заинтересована лица могу поднети понуду.

Рестриктивни поступак

Члан 33.

Рестриктивни поступак је поступак који се спроводи у две фазе и у којем сва заинтересована лица могу да поднесу пријаву.

У првој фази, наручилац позива сва заинтересована лица да поднесу пријаву и признаје квалификацију подносиоцима пријава за које утврди да испуњавају претходно одређене услове за квалификацију.

Након признавања квалификације наручилац објављује обавештење из Прилога ЗЂ овог закона.

У другој фази рестриктивног поступка, наручилац позива све подносиоце пријава којима је признао квалификацију (кандидати) да поднесу понуду.

Другу фазу рестриктивног поступка наручилац може да покрене ако има најмање три кандидата.

Другу фазу рестриктивног поступка наручилац покреће у року не дужем од шест месеци од коначности одлуке о признању квалификације.

Квалификациони поступак

Члан 34.

Наручилац може спроводити квалификациони поступак када јавну набавку није могуће унапред планирати са становишта обима, количина и времена, а предмет те набавке су повремене услуге или потрошна добра, односно повремене поправке или радови на редовном одржавању, које се пружају, испоручују или изводе према стандардним, уобичајеним спецификацијама, а не према специфичним захтевима наручиоца.

У квалификационом поступку, наручилац позива сва заинтересована лица да поднесу пријаву и признаје квалификацију подносиоцима пријаве за које утврди да испуњавају претходно одређене услове за квалификацију.

Наручилац у року одређеном у позиву за подношење пријава, доноси одлуку о признавању квалификације која садржи листу од најмање 5 кандидата и период за који се признаје квалификација који може бити до 3 године, а у образложењу одлуке обавезно наводи разлоге одбијања осталих пријава.

Одлуку из става 3. овог члана наручилац доставља свим подносиоцима пријава у року од три дана од дана доношења.

Наручилац је дужан да листу кандидата ажурира сваких шест месеци признавањем квалификације сваком подносиоцу пријаве који испуњава услове и који је у међувремену поднео пријаву за признавање квалификације.

Позив за подношење пријава у квалификационом поступку, који садржи услове за признавање квалификације и конкурсну документацију, наручилац је дужан да објави на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници тако да буду доступни заинтересованим лицима све време док важи листа кандидата.

Наручилац ће искључити кандидата са листе кандидата ако престане да испуњава услове за признавање квалификације или ако стекне негативну референцу, о чему доноси одлуку која у образложењу садржи разлоге за искључење кандидата и коју у року од три дана од дана њеног доношења доставља свим кандидатима.

Током важења листе кандидата наручилац позива све кандидате са листе да поднесу понуду и истовремено позив објављује на Порталу јавних набавки.

У тренутку слања позива за подношење понуда листа кандидата мора да садржи најмање пет кандидата.

Преговарачки поступак са објављивањем позива за подношење понуда

Члан 35.

Наручилац може спроводити преговарачки поступак са објављивањем позива за подношење понуда:

1) ако у отвореном, рестриктивном или квалификационом поступку или конкурентном дијалогу добије све неприхватљиве понуде, под условом да се првобитно одређени услови за учешће у поступку, техничке спецификације и критеријуми за доделу уговора не мењају. Ако наручилац одлучи да у преговарачки поступак позове само и све понуђаче који су учествовали у отвореном, рестриктивном или квалификационом поступку или конкурентном дијалогу да допуне своје понуде, тако да их учине прихватљивим, није дужан да објави позив за подношење понуда. Понуђена цена у овом преговарачком поступку не може бити већа од понуђене цене у отвореном, рестриктивном или квалификационом поступку, односно конкурентном дијалогу;

2) у изузетним случајевима када због природе добара, услуга или радова, као и ризика везаних за њих, није могуће унапред проценити вредност јавне набавке;

3) у случају јавне набавке услуга, ако је природа тих услуга таква да се њихове спецификације не могу довољно прецизно утврдити да омогуће примену отвореног или рестриктивног поступка, а не постоје услови за спровођење конкурентног дијалога.

Наручилац може спроводити преговарачки поступак у више фаза, како би се смањио број понуда о којима је потребно преговарати примењујући услове, спецификације и критеријуме одређене у позиву за подношење понуда и конкурсној документацији.

Наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди елементе уговора о којима ће се преговарати, начин преговарања и да води записник о преговарању.

Наручилац је дужан да у преговарачком поступку обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене и да са дужном пажњом проверава квалитет предмета јавне набавке.

Преговарачки поступак без објављивања позива за подношење понуда

Члан 36.

Наручилац може спроводити преговарачки поступак без објављивања позива за подношење понуда:

1) ако у отвореном, односно рестриктивном поступку није добио ниједну понуду, односно ниједну пријаву или су све понуде неодговарајуће, под условом да се првобитно одређен предмет јавне набавке и услови за учешће у поступку, техничке спецификације и критеријуми за доделу уговора не мењају;

2) ако због техничких, односно уметничких разлога предмета јавне набавке или из разлога повезаних са заштитом искључивих права, набавку може извршити само одређени понуђач;

3) ако због изузетне хитности проузроковане ванредним околностима или непредвиђеним догађајима, чије наступање ни у ком случају не зависи од воље наручиоца, наручилац није могао да поступи у роковима одређеним за отворени или рестриктивни поступак. Околности које оправдавају хитност не могу бити у било каквој вези са наручиоцем;

4) код додатних испорука добара од првобитног добављача намењених за делимичну замену производа, материјала или инсталација или проширење обима постојећих производа, материјала или инсталација, која би због промене добављача обавезивала наручиоца да набавља материјал који има друкчије техничке карактеристике, што би проузроковало несразмерно велике техничке тешкоће у пословању и одржавању, при чему укупна вредност свих додатних испорука добара не може да буде већа од 15% од укупне вредности првобитно закљученог уговора у отвореном или рестриктивном поступку и да од закључења првобитног уговора није протекло више од две године;

5) у случају додатних услуга или радова који нису били укључени у првобитни пројекат или у првобитан уговор о јавној набавци, а који су због непредвидљивих околности постали неопходни за извршење уговора о јавној набавци, под условом да се уговор закључи са првобитним добављачем, да укупна вредност свих додатних услуга или радова (непредвиђени радови) није већа од 15% од укупне вредности првобитно закљученог уговора у отвореном или рестриктивном поступку, да од закључења првобитног уговора није протекло више од две године и да:

(1) се такве додатне услуге или радови не могу раздвојити, у техничком или економском погледу, од првобитног уговора о јавној набавци, а да се при томе не проузрокују несразмерно велике техничке тешкоће или несразмерно велики трошкови за наручиоца или

(2) су такве услуге или радови, које би наручилац могао набавити одвојено од извршења првобитног уговора, неопходни за извршење првобитног уговора о јавној набавци;

6) у случају набавки добара под посебно повољним условима од понуђача који је у ликвидацији, осим принудне ликвидације, или стечају, уз сагласност осталих поверилаца, у складу са прописима којима се уређује ликвидација и стечај привредних друштава (усвојен план реорганизације);

7) у случају јавне набавке добара понуђених и купљених на робним берзама;

8) у случају јавне набавке услуга које су део наставка конкурса за дизајн организованог у складу са овим законом, ако је уговор закључен са награђеним учесником односно награђеним учесницима на конкурс и ако наручилац у преговарачки поступак укључи сваког од њих.

Наручилац је дужан да пре покретања преговарачког поступка из става 1. тач. 2) до 6) захтева од Управе за јавне набавке мишљење о основаности примене преговарачког поступка.

Форму и садржину захтева из става 2. прописује Управа за јавне набавке.

Управа за јавне набавке је дужна да у року од десет дана од дана пријема комплетног захтева из става 2. овог члана, испита постојање основа за спровођење преговарачког поступка, а током испитивања може од наручиоца захтевати додатне информације и податке неопходне за утврђивање чињеница које су од значаја за давање мишљења.

Мишљење из става 4. овог члана Управа за јавне набавке објављује на Порталу јавних набавки.

Испитивање постојања основа за спровођење преговарачког поступка задржава даље активности наручиоца у поступку, осим у случају преговарачког поступка из става 1. тачка 3) овог члана и ако мишљење није достављено, односно објављено у року из става 4. овог члана.

Ако наручилац, након пријема мишљења, донесе одлуку о покретању преговарачког поступка, дужан је да истог дана, објави обавештење о покретању поступка, које садржи податке из Прилога ЗЕ, и конкурсну документацију.

Наручилац је дужан да увек када је то могуће, обезбеди конкуренцију, позивањем више лица да учествују у поступку и да обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене као и да са дужном пажњом проверава квалитет предмета јавне набавке.

Наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди елементе уговора о којима ће се преговарати и начин преговарања, као и да води записник о преговарању.

Управа за јавне набавке израђује упутство о облицима и начину преговарања.

Наручилац је дужан да у року од два дана од дана доношења, осим у случају из става 1. тачка 7) овог члана, објави на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници, одлуку о додели уговора која садржи податке из Прилога ЗЖ.

Ако поједини подаци из одлуке представљају пословну тајну у смислу закона којим се уређује заштита пословне тајне или представљају тајне податке у смислу закона којим се уређује тајност података, ти подаци из одлуке се неће објавити.

У случају из става 12. овог члана одлука се у изворном облику доставља Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.

Конкурентни дијалог

Члан 37.

Наручилац може спроводити конкурентни дијалог у случају када је предмет јавне набавке нарочито сложен, тако да се уговор о јавној набавци не може закључити применом отвореног или рестриктивног поступка.

Предмет јавне набавке сматра се нарочито сложеним ако наручилац објективно није у могућности да одреди:

- 1) техничке спецификације предмета јавне набавке;
- 2) правну, односно економску структуру јавне набавке.

Наручилац позива сва заинтересована лица да поднесу пријаве и признаје квалификацију подносиоцима пријава на основу претходно одређених услова.

Одлука о признавању квалификације садржи образложење у којем су наведени разлози одбијања осталих пријава, а наручилац је доставља свим подносиоцима пријава.

У циљу очувања конкуренције наручилац може одлучити да чува као пословну тајну податке о кандидатима и тада подносиоцима пријава уместо одлуке из става 4. овог члана, доставља појединачно обавештење.

Наручилац води дијалог са свим подносиоцима пријава којима је признао квалификацију (кандидати) у циљу проналажења решења које ће задовољити његове потребе.

Током целог поступка, а посебно у фази дијалога наручилац је дужан да обезбеди једнак третман понуђача, посебно водећи рачуна да појединим понуђачима не пружи информације које могу остале понуђаче довести у неравноправан положај.

Наручилац води дијалог док не препозна решење, односно решења која могу задовољити његове потребе.

Наручилац води дијалог са кандидатом само о решењу које тај кандидат нуди.

Наручилац не може кандидатима открити понуђена решења или друге информације које се тичу понуђеног решења неког од кандидата.

Наручиоци могу предвидети позивом за подношење понуда и конкурсном документацијом да се поступак спроводи у више фаза у циљу смањења броја решења о којима ће се водити дијалог.

У случају из става 11. овог члана број кандидата у фази дијалога не може бити мањи од три, осим уколико се пријави мањи број заинтересованих лица.

Наручилац је дужан да достави образложену одлуку кандидату који је искључен из дијалога.

Након што наручилац препозна решење, односно решења која могу задовољити његове потребе, позива све кандидате који нису искључени из дијалога да доставе своје коначне понуде на основу једног или више усвојених решења представљених током дијалога.

Одлука о додели уговора у конкурентном дијалогу доноси се применом критеријума економски најповољније понуде.

Елементи критеријума одређују се у конкурсној документацији пре фазе дијалога.

Наручилац је дужан да пре доношења одлуке о покретању поступка прибави од Управе за јавне набавке сагласност за спровођење конкурентног дијалога.

У захтеву за сагласност из става 17. овог члана, наручилац наводи све околности које оправдавају употребу конкурентног дијалога и прилаже неопходне доказе.

Управа за јавне набавке дужна је да на захтев наручиоца из става 17. овог члана одговори у року од 15 дана од пријема захтева.

Конкурс за дизајн

Члан 38.

Наручилац спроводи конкурс за дизајн у областима урбанистичког планирања, архитектуре, грађевинарства, инжењерства и информатике.

Наручилац спроводи конкурс за дизајн примењујући правила отвореног или рестриктивног поступка, осим ако овим чланом није другачије одређено.

Наручилац објављује позив за учешће на конкурс за дизајн, на начин предвиђен за објављивање огласа о јавној набавци и у складу са Прилогом ЗД.

Право на учешће на конкурс не може бити ограничено:

- 1) на одређено географско подручје или део тог подручја;
- 2) на основу захтева да учесници могу бити искључиво правна или физичка лица.

Конкурс за дизајн може бити организован:

- 1) као поступак који претходи додели уговора о јавним услугама;
- 2) као поступак у којем се исплаћују награде учесницима.

У случају из става 5. тачка 1) овог члана процењена вредност јавне набавке заснива се на процењеној вредности јавне набавке услуга укључујући и могуће награде, односно накнаде учесницима.

У случају из става 5. тачка 2) овог члана процењена вредност јавне набавке заснива се на укупном износу награда, односно накнада учесницима, укључујући и процењену вредност уговора о јавној набавци услуга који се може накнадно доделити у преговарачком поступку из члана 36. став 1. тачка 8) овог закона ако наручилац у позиву за учешће на конкурс није искључио такву могућност.

Дизајн, план или пројекат, бира независни жири.

Чланови жирија могу бити само физичка лица која нису у сукобу интереса у смислу члана 29. овог закона.

Ако наручилац захтева од учесника на конкурс посебне професионалне квалификације или искуство, најмање једна трећина чланова жирија мора имати најмање једнаке квалификације, односно искуство.

Жири је самосталан у одлучивању и разматра анонимне дизајне, планове и пројекте искључиво на основу критеријума одређених у позиву за учешће и конкурсној документацији.

Жири саставља извештај о оцени дизајна, плана или пројекта, који потписују сви чланови жирија. У извештај се уносе напомене и делови дизајна, плана, односно пројекта које треба појаснити.

Анонимност се мора поштовати до доношења одлуке жирија, односно састављања извештаја.

Након састављања извештаја, могу се позвати учесници да разјасне поједине делове дизајна, плана или пројекта. У том случају саставља се записник о разговорима чланова жирија и учесника.

Након спроведеног поступка наручилац објављује обавештење о резултатима конкурса у складу са Прилогом 3Ј.

Јавна набавка мале вредности

Члан 39.

Јавна набавка мале вредности, у смислу овог закона, јесте набавка истоврсних добара, услуга или радова чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 3.000.000 динара.

На набавке истоврсних добара, услуга или радова чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 400.000 динара, наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона.

Када спроводи набавке из става 2. овог члана наручилац је дужан да спречи постојање сукоба интереса, да обезбеди конкуренцију и да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене.

Поступак јавне набавке спроводи службеник за јавне набавке, односно лице запослено на пословима јавних набавки, осим уколико сложеност предмета јавне набавке захтева учешће и других стручних лица.

Наручилац у поступку јавне набавке мале вредности позива најмање три лица која обављају делатност која је предмет јавне набавке и која су према сазнањима наручиоца способна да изврше набавку, да поднесу понуде и истовремено објављује позив за подношење понуда на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници.

У појединачном поступку јавне набавке мале вредности чија вредност није већа од износа из става 2. овог члана, наручилац може уместо закључења уговора о јавној набавци, најповољнијем понуђачу издати наруџбеницу ако садржи битне елементе уговора.

2. Посебни облици поступка јавне набавке

Оквирни споразум

Члан 40.

Наручилац може закључити оквирни споразум након спроведеног отвореног или рестриктивног поступка.

Наручилац не може закључити оквирни споразум ако су предмет јавне набавке услуге из Прилога 1 овог закона, категорија бр. 6 и 27, или радови за које се издаје грађевинска дозвола у смислу закона којим се уређује планирање и изградња.

Оквирни споразум се закључује са једним или најмање три понуђача, а наручилац је дужан да у позиву за подношење понуда, односно пријава наведе са колико понуђача закључује оквирни споразум.

Оквирни споразум не може трајати дуже од три године, а ако је закључен са једним понуђачем не може трајати дуже од две године.

На основу оквирног споразума наручилац може закључити уговор о јавној набавци са најповољнијим добављачем, односно најповољнијем добављачу издати наруџбеницу, ако садржи битне елементе уговора:

1) применом критеријума или услова утврђених у оквирном споразуму;

2) достављањем понуда од стране добављача, у складу са ближе дефинисаним критеријумима или условима, уколико нису прецизно дефинисани оквирним споразумом, али који нису у супротности са оквирним споразумом.

У случају из става 5. тачка 2) овог члана, наручилац је обавезан да поступа као у другој фази рестриктивног поступка, а може користити и електронску лицитацију.

Ако је оквирни споразум закључен са једним добављачем, наручилац закључује уговор са тим добављачем под условима и у границама прописаним оквирним споразумом, а ако је неопходно, позваће добављача да допуни своју понуду на основу које је закључен оквирни споразум у складу са ближе дефинисаним условима.

Управа за јавне набавке сачиниће моделе и упутство о начину закључивања оквирних споразума.

Систем динамичне набавке

Члан 41.

Наручилац образује систем динамичне набавке користећи искључиво електронска средства, примењујући правила отвореног поступка, осим ако је овим чланом другачије одређено.

Електронска средства и информациони систем, односно технологија помоћу које се успоставља и води систем динамичне набавке, мора бити широко доступна заинтересованим лицима и не може водити ограничењу конкуренције.

Наручилац објављује позив за подношење понуда којим позива сва заинтересована лица да поднесу почетне понуде.

Техничке спецификације предмета набавке морају бити прецизно одређене, како би понуђачи могли да поднесу одговарајуће понуде.

Позив за подношење почетних понуда важи све време док траје систем динамичне набавке и заинтересовано лице може у сваком тренутку поднети почетну понуду којом захтева да буде примљен у систем.

Ако понуда понуђача буде оцењена као прихватљива, понуђач ће бити примљен у систем динамичне набавке.

Наручилац је дужан да у року од 15 дана од дана пријема почетне понуде изврши њену оцену и одлучи о пријему подносиоца у систем динамичне набавке.

У току трајања система динамичне набавке понуђачи који су примљени у систем могу побољшати или променити своју почетну понуду, под условом да поштују техничке спецификације наручиоца.

Пре закључења сваког појединачног уговора о јавној набавци, наручилац објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници обавештење о постојању система динамичне набавке, којим истовремено позива сва заинтересована лица да поднесу почетну понуду и укључе се у систем динамичне набавке.

Ако након објављивања обавештења из става 9. овог члана наручилац прими почетну понуду, дужан је да изврши оцену почетне понуде пре него што позове чланове система динамичне набавке да поднесу коначне понуде.

Најповољнија понуда бира се применом критеријума одређених у јавном позиву из става 3. овог члана, али они морају бити такви да омогуће аутоматско оцењивање понуда и рангирање понуда помоћу електронских средстава.

Систем динамичне набавке не може трајати дуже од четири године, а током трајања система наручилац не може мењати услове за пријем у систем.

Наручилац не може условити подношење почетних понуда или пријем у систем динамичне набавке, плаћањем накнаде, депозита и сл.

3. Електронска лицитација

Услови за примену електронске лицитације

Члан 42.

Електронску лицитацију наручилац може применити када се предмет јавне набавке може јасно и објективно описати.

Електронска средства и информациони систем, односно технологија помоћу које се примењује електронска лицитација, мора бити широко доступна заинтересованим лицима и не може водити ограничењу конкуренције.

Наручилац може спровести електронску лицитацију у отвореном, рестриктивном или преговарачком поступку из члана 35. став 1. тачка 1) овог закона.

Наручилац може спровести електронску лицитацију приликом подношења понуда за уговор о јавној набавци на основу закљученог оквирног споразума.

Електронска лицитација се може спроводити само у погледу критеријума, односно елемената критеријума који се могу на јасан и разумљив начин квантификовати, тако да их је могуће представити у бројевима или процентима, односно да су погодни за аутоматско оцењивање помоћу електронских средстава, без било какве интервенције наручиоца.

Начин примене електронске лицитације

Члан 43.

Наручилац у позиву за подношење понуда посебно наводи да ће бити спроведена електронска лицитација.

Наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди:

- 1) критеријум односно елементе критеријума који су предмет електронске лицитације;
- 2) границе у којима се могу или морају мењати вредности понуда у погледу критеријума, односно елемената критеријума;
- 3) услове под којима понуђачи могу мењати понуде;
- 4) податке доступне понуђачима током електронске лицитације, односно када ће бити доступни;
- 5) начин спровођења електронске лицитације;
- 6) опрему којом се спроводи електронска лицитација и техничке спецификације потребне за везу са информационам системом наручиоца.

Пре почетка електронске лицитације, наручилац спроводи стручну оцену понуда, примењујући критеријум и све елементе критеријума одређене у позиву за подношење понуда и конкурсној документацији.

Доказе о испуњености услова за учешће у поступку, који се не могу доставити електронским путем понуђач је дужан да достави у писаном облику пре истека рока за подношење понуда.

Позив за подношење понуда доставља се електронским путем истовремено свим понуђачима за које се, на основу претходне стручне оцене понуда, утврди да су поднели прихватљиве понуде.

Позив за подношење понуда садржи:

- 1) податке од значаја за коришћење информационог система наручиоца;
- 2) датум и сат почетка електронске лицитације;
- 3) резултат претходне стручне оцене понуда;
- 4) математичку формулу која ће се примењивати у електронској лицитацији, која омогућава да се аутоматски одреде промене у рангирању понуда на основу понуђених нових цена, односно осталих елемената критеријума за доделу уговора (у даљем тексту: математичка формула).

Математичка формула мора да садржи пондере за све елементе критеријума које је наручилац одредио у позиву за подношење понуда и конкурсној документацији, прилагођена за оцену измењених вредности делова понуде.

Ако су дозвољене варијанте понуде, за сваку од варијанти се саставља различита математичка формула.

Електронска лицитација се може спроводити у више узастопних фаза и може почети најраније два дана од дана достављања позива из става 5. овог члана.

Електронска лицитација у случају подношења електронске понуде

Члан 44.

Уколико су у поступку јавне набавке понуде поднете у електронском облику, наручилац може електронску лицитацију да спроводи без посебног позивања понуђача, одмах после отварања понуда и њиховог аутоматског рангирања, под условом да се сваком од понуђача омогући приступ подацима о тренутном рангирању и о понуђеним вредностима понуда других понуђача.

Наручилац у позиву за подношење понуде објављује намеру да спроведе електронску лицитацију на начин из става 1. овог члана.

Транспарентност електронске лицитације

Члан 45.

Током спровођења електронске лицитације, наручилац је дужан да омогући понуђачима увид у податке на основу којих могу да у сваком тренутку одреде редослед поднетих понуда и број понуђача, али тако да не открије идентитет понуђача.

Завршетак електронске лицитације

Члан 46.

Наручилац завршава електронску лицитацију на један или више следећих начина:

1) одређивањем тачног датума и сата престанка електронске лицитације;

2) престанком пријема нове цене или елемената критеријума, који задовољавају захтеве у погледу минималних разлика. Време које је дозвољено да протекне после пријема последње промене понуде, а пре завршетка лицитације наручилац наводи у позиву за подношење понуда;

3) завршетком броја фаза електронске лицитације одређених у позиву за подношење понуда.

Након завршетка електронске лицитације наручилац доноси одлуку о додели уговора на основу резултата аутоматског рангирања понуда.

Обавезна примена електронске набавке

Члан 47.

Наручилац чија укупна вредност јавних набавки на годишњем нивоу, које испуњавају услове из овог закона за примену електронске лицитације, прелази износ од 700.000.000 динара, дужан је да успостави информациони систем и примењује електронску лицитацију.

4. Централизоване јавне набавке

Тело за централизоване јавне набавке

Члан 48.

Тело за централизоване јавне набавке је наручилац који закључује оквирне споразуме или додељује уговоре за добра, услуге или радове намењене наручиоцима или директно прибавља добра, односно услуге за потребе наручиоца.

Тело за централизоване набавке је дужно да поступак јавне набавке обликује на начин да омогући учешће малих и средњих предузећа.

Тело за централизоване јавне набавке може бити образовано на републичком, покрајинском нивоу или на нивоу локалне самоуправе.

Више локалних самоуправа може основати заједничко тело за централизоване јавне набавке.

Оснивање и начин рада тела из ст. 3. и 4. овог члана уређује се законом, прописом Владе, одлуком наручиоца или споразумом између наручиоца.

На одлуку наручиоца, односно споразум наручиоца из става 5. овог члана сагласност даје Управа за јавне набавке. Ако Управа не да сагласност указаће на незаконитости, односно неправилности одлуке или споразума и предложити како да се отклоне.

Управа за заједничке послове

Члан 49.

Управа за заједничке послове републичких органа (даље у тексту: Управа за заједничке послове) је тело за централизоване јавне набавке за потребе државних органа и организација, укључујући и правосудне органе.

Предмет јавне набавке из става 1. овог члана могу бити добра и услуге из Прилога 2 овог закона и радови за које се не издаје грађевинска дозвола у смислу закона којим се уређује изградња.

Управа за заједничке послове као тело за централизоване набавке спроводи искључиво отворени и рестриктивни поступак и дужна је да јавне набавке обликује по партијама увек када је то могуће.

Управа за заједничке послове може спровести преговарачки поступак ако су испуњени услови из члана 35. став 1. тачка 1) овог закона.

Управа за заједничке послове дужна је да успостави информациони систем и примењује систем динамичне набавке и електронску лицитацију, када је то могуће.

Наручиоци из става 1. овог члана дужни су да до 31. јануара доставе Управи за заједничке послове план набавки, односно потребе са спецификацијама предмета јавних набавки.

Управа за заједничке послове прати извршење уговора и оквирних споразума и води јединствену електронску евиденцију добављача.

Управа за заједничке послове може предложити мере за побољшање система јавних набавки.

Ако наручилац који добра и услуге набавља на начин из става 1. овог члана има примедбе на закључени уговор, односно оквирни споразум, дужан је да о томе обавести Државну ревизорску институцију.

Влада на основу предлога министарства надлежног за послове финансија и Управе за јавне набавке утврђује списак наручилаца из става 1. овог члана.

Списак наручилаца из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије” и на Порталу јавних набавки.

Списак предмета набавке из става 2. овог члана, услове и начин спровођења поступка јавне набавке од стране Управе за заједничке послове ближе уређује Влада.

Спровођење поступка јавне набавке од стране више наручилаца

Члан 50.

Наручиоци могу заједнички спровести одређени поступак јавне набавке.

Одлуку о заједничком спровођењу поступка јавне набавке наручиоци достављају на мишљење Управи за јавне набавке.

Садржину одлуке из става 2. овог члана утврђује Управа за јавне набавке.

За законитост и правилност поступка солидарно су одговорни наручиоци који спроводе јавну набавку.

5. План набавки

Члан 51.

Наручилац је дужан да до 31. јануара донесе план набавки за текућу годину који се састоји од плана јавних набавки и плана набавки на које се закон не примењује и који садржи следеће податке:

- 1) редни број (јавне) набавке;
- 2) предмет (јавне) набавке;
- 3) износ планираних средстава за (јавну) набавку;
- 4) податке о апропријацији у буџету, односно финансијском плану за плаћање;
- 5) процењену вредност (јавне) набавке, на годишњем нивоу и укупно;
- 6) врсту поступка јавне набавке, односно одредбу овог закона на основу које се не примењује на набавку;
- 7) оквирни датум покретања поступка;
- 8) оквирни датум закључења уговора;
- 9) оквирни датум извршења уговора.

Наручилац посебно, уз образложење, наводи у плану уколико набавку спроводи преко тела за централизоване набавке или заједно са другим наручиоцем.

У плану набавки наручилац посебно наводи разлоге и оправданост сваке појединачне набавке и начин на који је утврдио процењену вредност јавне набавке.

Првобитно планирана средства за одређену јавну набавку не могу се повећати за више од 10 %, осим у случају елементарних непогода, хаварија или ванредних догађаја чије наступање не зависи од воље наручиоца.

Наручилац може изменити план набавки у случају ребаланса буџета, односно измена финансијског плана, али тако да све измене буду видљиве у односу на основни план и да све измене буду образложене.

План набавке у електронском облику наручилац доставља Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији у року од десет дана од дана доношења.

Наручилац је дужан да до 31. марта текуће године, сачини извештај о извршењу плана набавки за претходну годину, који доставља Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.

Форму и садржину плана набавки и извештаја о извршењу плана набавки ближе уређује Управа за јавне набавке.

6. Покретање поступка

Услови за покретање поступка

Члан 52.

Наручилац може да покрене поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у плану набавки наручиоца и ако су за ту набавку предвиђена средства у буџету Републике Србије, територијалне аутономије, локалне самоуправе или у финансијском плану наручиоца.

Ако уговор о јавној набавци траје више година, обавезе које ће доспевати у наредним годинама морају бити уговорене у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Ако нису донети буџет Републике Србије, територијалне аутономије, локалне самоуправе или финансијски план другог наручиоца, наручилац може почети поступак јавне набавке само до износа средстава планираних у складу са прописом о привременом финансирању.

Одлука о покретању поступка

Члан 53.

Наручилац покреће поступак јавне набавке доношењем одлуке о покретању поступка у писаном облику која садржи:

- 1) назив и адресу наручиоца, односно пословно име;
- 2) редни број јавне набавке за текућу годину;
- 3) предмет јавне набавке, назив и ознаку из општег речника набавке;
- 4) врсту поступка јавне набавке;
- 5) процењену вредност јавне набавке;
- 6) оквирне датуме у којима ће се спроводити појединачне фазе поступка јавне набавке;
- 7) податке о апропријацији у буџету, односно финансијском плану.

У случају примене преговарачког поступка или конкурентног дијалога одлука садржи и разлоге за примену тог поступка.

У случају примене преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда одлука садржи и основне податке о лицима којима ће наручилац упутити позив за подношење понуде и разлоге за упућивање позива тим лицима.

Одлука може да садржи и друге елементе, ако наручилац процени да су потребни за спровођење поступка јавне набавке.

Комисија за јавну набавку

Члан 54.

Поступак јавне набавке спроводи комисија за јавну набавку (у даљем тексту: комисија) која се образује решењем наручиоца.

Решење о образовању комисије (у даљем тексту: решење) доноси орган наручиоца надлежан за доношење одлуке о покретању поступка јавне набавке.

Решење садржи:

- 1) назив и адресу наручиоца, односно пословно име;
- 2) правни основ за доношење решења;
- 3) назив органа који доноси решење;
- 4) назив решења;
- 5) наводе о образовању комисије, предмету јавне набавке, броју јавне набавке, именовану чланова комисије, овлашћењима и дужностима комисије, задацима комисије и роковима за њихово извршење.

Решењем се именују заменици чланова комисије.

Комисија има најмање три члана од којих је један службеник за јавне набавке или лице са стеченим образовањем на правном факултету, на студијама другог степена (дипломске академске студије – мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године.

У поступцима јавних набавки чија је процењена вредност већа од троструког износа из члана 39. став 1. овог закона, службеник за јавне набавке је члан комисије.

За чланове комисије се именују лица која имају одговарајуће стручно образовање из области из које је предмет јавне набавке.

Ако наручилац нема запослено лице које има одговарајуће стручно образовање из области из које је предмет јавне набавке, у комисију се може именовати лице које није запослено код наручиоца.

У комисију се не могу именовати лица запослена, односно радно ангажована код лица којем је поверена израда конкурсне документације.

У комисију се не могу именовати лица која могу бити у сукобу интереса за тај предмет јавне набавке.

Након доношења решења, чланови комисије потписују изјаву којом потврђују да у предметној јавној набавци нису у сукобу интереса.

Комисија је дужна да спроведе поступак јавне набавке одређен у одлуци о покретању поступка и одговорна је за законитост спровођења поступка.

Комисија:

- 1) припрема конкурсну документацију, огласе о јавним набавкама, измене или допуне конкурсне документације, додатне информације или објашњења у вези са припремањем понуда или пријава;
- 2) отвара, прегледа, оцењује и рангира понуде или пријаве;
- 3) води преговарачки поступак;
- 4) сачињава писмени извештај о стручној оцени понуда;
- 5) припрема предлог одлуке о додели уговора, предлог одлуке о закључењу оквирног споразума, предлог одлуке о обустави поступка јавне набавке, као и предлог одлуке о признавању квалификације;
- 6) одлучује поводом поднетог захтева за заштиту права;
- 7) предузима друге радње у поступку у зависности од врсте поступка и предмета набавке.

Комуникацију са заинтересованим лицима и понуђачима обављају искључиво чланови комисије.

7. Огласи о јавној набавци

Врсте огласа

Члан 55.

Огласи о јавној набавци су:

- 1) претходно обавештење;
- 2) позив за подношење понуда и пријава;
- 3) обавештење о систему динамичне набавке;

- 4) позив за учешће на конкурс за дизајн;
- 5) обавештење о признавању квалификације;
- 6) обавештење о закљученом оквирном споразуму;
- 7) обавештење о покретању преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда;
- 8) обавештење о закљученом уговору;
- 9) обавештење о резултатима конкурса;
- 10) обавештење о обустави поступка јавне набавке.

Садржина огласа о јавној набавци одређена је у Прилогу 3.

Управа за јавне набавке утврдиће стандардне обрасце за огласе о јавној набавци у складу са Прилогом 3 овог закона.

Општи речник набавке

Члан 56.

Наручилац је дужан да у огласима о јавној набавци приликом дефинисања предмета јавне набавке користи називе и ознаке из општег речника набавке.

Влада Уредбом утврђује општи речник набавке у складу са одговарајућим речником у Европској унији – CPV (*Common Procurement Vocabulary*).

Начин објављивања огласа

Члан 57.

Огласи о јавној набавци објављују се на Порталу јавних набавки и на интернет страници наручиоца.

Огласи о јавној набавци из члана 55. став 1. тач. 2), 4) до 6), 9) и 10) у поступку јавне набавке чија је процењена вредност већа од 5.000.000 динара за добра и услуге и 10.000.000 динара за радове, објављују се и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа.

На висину накнаде за објављивање огласа о јавној набавци на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, сагласност даје Влада.

Ако је процењена вредност јавне набавке већа од 250.000.000 динара за добра и услуге и 500.000.000 динара за радове, наручилац је дужан да оглас о јавној набавци из члана 55. став 1. тач. 2) до 4) овог закона објави и на страном језику, који се обично користи у међународној трговини у области из које је предмет јавне набавке.

Наручилац који не поседује интернет страницу није дужан да формира интернет страницу ради објављивања огласа о јавној набавци.

Члан 58.

Наручилац може да објави позив за подношење понуда или пријава и у неком специјализованом листу према предмету конкретне јавне набавке.

Приликом одлучивања о објављивању огласа на начин из става 1. овог члана, наручилац посебно води рачуна о процењеној вредности јавне набавке, трошковима оглашавања, врсти, сложености и специфичности

предмета јавне набавке, развијености домаћег тржишта и броју домаћих понуђача који су способни да изврше набавку.

Претходно обавештење

Члан 59.

Наручилац је дужан да најмање једном годишње, на почетку године, објави претходно обавештење о намери да спроведе поступак јавне набавке:

1) добара, уколико је укупна процењена вредност истоврсних добара на годишњем нивоу већа од петнаестоструког износа из члана 39. став 1. овог закона;

2) услуга, уколико је укупна процењена вредност истоврсних услуга на годишњем нивоу већа од петнаестоструког износа из члана 39. став 1. овог закона;

3) радова уколико је укупна процењена вредност истоврсних радова на годишњем нивоу већа од двадесетоструког износа из члана 39. став 1. овог закона.

Садржина претходног обавештења одређена је у Прилогу 3А.

Објављивање позива за подношење понуде и позива за подношење пријава

Члан 60.

Наручилац је дужан да објави позив за подношење понуде у:

- 1) отвореном поступку;
- 2) поступку јавне набавке мале вредности;
- 3) преговарачком поступку са објављивањем позива за подношење понуда.

Наручилац је дужан да објави позив за подношење пријава у:

- 1) рестриктивном поступку;
- 2) квалификационом поступку;
- 3) конкурентном дијалогу.

Садржина позива за подношење понуда одређена је у Прилогу 3Б, а садржина позива за подношење пријава у Прилогу 3В.

8. Конкурсна документација

Припрема и садржина конкурсне документације

Члан 61.

Наручилац је дужан да припреми конкурсну документацију тако да понуђачи на основу ње могу да припреме прихватљиву понуду.

Наручилац није дужан да објави процењену вредност јавне набавке.

Подаци садржани у конкурсној документацији морају бити истоветни са подацима који су наведени у позиву за подношење понуда.

Конкурсна документација сходно врсти поступка и природи предмета јавне набавке садржи:

- 1) упутство понуђачима како да сачине понуду;
- 2) образац понуде;
- 3) услове и упутство како се доказује испуњеност услова;
- 4) модел уговора;

5) врсту, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количину и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења, место извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл. (осим у случају набавке кредита као финансијске услуге када се сачињава кредитни захтев);

6) техничку документацију и планове, односно документацију о кредитној способности наручиоца у случају јавне набавке финансијске услуге кредита;

7) образац структуре понуђене цене, са упутством како да се попуни;

8) образац трошкова припреме понуде;

9) изјаву о независној понуди.

У случају јавних набавки код којих је позив за подношење понуде објављен на страном језику, наручилац је дужан да у конкурсној документацији наведе државни орган или организацију, односно орган или службу територијалне аутономије или локалне самоуправе где се могу благовремено добити и исправни подаци о пореским обавезама, заштити животне средине, заштити при запошљавању, условима рада и сл., а који су везани за извршење уговора о јавној набавци.

Министарство надлежно за послове финансија ближе прописује форму и садржину кредитног захтева из става 4. тачка 5) овог члана, као и форму и садржину документације о кредитној способности наручиоца из става 4. тачка 6) овог члана.

Наручилац може у конкурсној документацији да наведе врсту средстава финансијског обезбеђења којим понуђачи обезбеђују испуњење својих обавеза у поступку јавне набавке, као и испуњење својих уговорних обавеза, односно за повраћај авансног плаћања (различити облици ручне залог хартија од вредности или других покретних ствари, хипотека, меница, јемство другог правног лица са одговарајућим бонитетом, банкарске гаранције, полисе осигурања и др.).

Наручилац је дужан да захтева средство обезбеђења за повраћај аванса ако је конкурсном документацијом предвиђено авансно плаћање, без обзира на проценат или износ аванса.

У случају спровођења поступка јавне набавке чија је процењена вредност већа од износа из члана 57. овог закона, наручилац је у обавези да захтева банкарску гаранцију као средство обезбеђења за испуњење уговорних обавеза.

Конкурсна документација може да садржи и друге елементе који су, с обзиром на предмет јавне набавке и врсту поступка, неопходни за припрему понуде.

Наручилац је дужан да редним бројем означи сваку страну конкурсне документације и укупан број страна конкурсне документације.

Управа за јавне набавке ближе уређује обавезне елементе конкурсне документације и утврђује оквирне моделе конкурсних документација.

Објављивање и достављање конкурсне документације

Члан 62.

Наручилац је дужан да истовремено са објављивањем позива за подношење понуда, објави конкурсну документацију на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници.

У случају да је део конкурсне документације поверљив, наручилац ће у делу конкурсне документације који објави, навести на који начин и под којим условима заинтересована лица могу преузети поверљиве делове конкурсне документације.

Измене и допуне конкурсне документације

Члан 63.

Ако наручилац у року предвиђеном за подношење понуда измени или допуни конкурсну документацију, дужан је да без одлагања измене или допуне објави на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници.

Заинтересовано лице може, у писаном облику тражити од наручиоца додатне информације или појашњења у вези са припремањем понуде, најкасније пет дана пре истека рока за подношење понуде.

У случају из става 2. овог члана наручилац је дужан да заинтересованом лицу у року од три дана од дана пријема захтева, пошаље одговор у писаном облику и да истовремено ту информацију објави на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници.

Комуникација у вези са додатним информацијама, појашњењима и одговорима врши се на начин одређен чланом 20. овог закона.

Ако наручилац измени или допуни конкурсну документацију осам или мање дана пре истека рока за подношење понуда, наручилац је дужан да продужи рок за подношење понуда и објави обавештење о продужењу рока за подношење понуда.

По истеку рока предвиђеног за подношење понуда наручилац не може да мења нити да допуњује конкурсну документацију.

9. Процењена вредност јавне набавке

Начин одређивања процењене вредности јавне набавке

Члан 64.

Процењена вредност јавне набавке исказује се у динарима, без пореза на додатну вредност.

Процењена вредност јавне набавке обухвата укупни плативи износ понуђачу.

Процењена вредност јавне набавке мора бити заснована на спроведеном испитивању, истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора бити валидна у време покретања поступка.

Вредност јавне набавке не може се проценити на начин да се избегне отворени или рестриктивни поступак, односно примена овог закона.

Одређивање процењене вредности јавне набавке добара

Члан 65.

Основица за израчунавање процењене вредности јавне набавке добара одређује се на следећи начин:

1) у случају када је предмет уговора куповина, закуп или лизинг и када је рок на који се уговор закључује 12 месеци или краћи, узима се укупна процењена вредност уговора за све време његовог трајања, а када је рок дужи од 12 месеци, укупна процењена вредност уговора укључује процењену вредност за првих 12 месеци и процењену вредност за преостали период до истека рока;

2) у случају кад се уговор из тачке 1) овог става закључује на неодређени рок, као и у случају кад постоји неизвесност у погледу рока на који се уговор закључује, узима се месечна процењена вредност уговора помножена са 36.

У случају периодичних уговора, као и уговора које је потребно обновити по истеку одређеног рока, процењена вредност јавне набавке одређује се:

1) на основу вредности сличних периодичних уговора закључених током претходне буџетске године или током претходних 12 месеци, усклађене са очекиваним променама у погледу количине или вредности добара чије је прибављање предмет уговора у току 12 месеци који почињу да теку од дана закључења првобитног уговора;

2) на основу укупне процењене вредности сличних периодичних уговора током 12 месеци након прве испоруке или током трајања уговора уколико је трајање уговора дуже од 12 месеци.

Одређивање процењене вредности јавне набавке услуга

Члан 66.

При израчунавању процењене вредности јавне набавке услуга, наручилац мора у вредност услуге да урачуна и све трошкове везане за услугу које ће имати понуђач.

Код појединих услуга наручилац узима у обзир следеће износе:

1) за услуге осигурања – висину премије, као и друге врсте плаћања које терете услугу;

2) за банкарске и друге финансијске услуге – накнаде, провизије, као и друге врсте плаћања које терете услугу;

3) за услуге кредита – укупну вредност камате за период отплате, накнаде и трошкове које се односе на одобравање кредита и извршење уговора о кредиту, укључујући и трошкове процене непокретних и покретних ствари, премије осигурања или друге накнаде у вези са средствима обезбеђења кредита, трошкове прибављања потребне документације и друге одговарајуће трошкове;

4) за дизајн, архитектонске услуге, просторно планирање и сл. – накнаду или провизију.

Ако наручилац не може да одреди процењену вредност услуге због дужине трајања уговора, вредност услуге одређује се на следећи начин:

1) у случају када је рок на који се уговор закључује одређен и ако је тај рок 36 месеци или краћи, укупна вредност уговора за цео рок;

2) у случају када рок на који се уговор закључује није одређен, месечна вредност помножена са 36.

Одређивање процењене вредности јавне набавке радова

Члан 67.

Процењена вредност јавне набавке радова одређује се тако што укупна вредност радова представља основицу за израчунавање вредности јавне набавке радова.

При одређивању процењене вредности јавне набавке радова наручилац у вредност радова укључује и вредност свих добара и услуга који су неопходни за извршење уговора о јавној набавци радова.

Наручилац је дужан да поред процењене вредности у одлуци о покретању поступка посебно наведе вредност материјала, добара и услуга које сам обезбеђује.

Одређивање процењене вредности јавне набавке по партијама

Члан 68.

Кад је предмет јавне набавке обликован по партијама, наручилац одређује процењену вредност сваке партије.

Процењена вредност јавне набавке обликоване по партијама укључује процењену вредност свих партија, за период за који се закључује уговор.

Наручиоци не могу примењивати поступак јавне набавке мале вредности, односно избећи примену овог закона, за поједину партију, ако је збир вредности свих партија већи од износа из члана 39. став 1. овог закона.

Одређивање процењене вредности у појединим поступцима

Члан 69.

У случају квалификационог поступка, оквирног споразума и система динамичне набавке, процењена вредност јавне набавке одређује се као вредност свих уговора предвиђених за време трајања листе кандидата, оквирног споразума, односно система динамичне набавке.

10. Техничке спецификације

Општа правила о техничким спецификацијама

Члан 70.

Техничке спецификације и пројектна документација, у смислу овог закона, представљају техничке захтеве који су обавезни и саставни део конкурсне документације у којима су предвиђене описане карактеристике добара услуга или радова. Оне морају омогућити да се добра, услуге или радови који се набављају опишу на начин који је објективан и који одговара потребама наручиоца.

Техничке спецификације у случају набавке добара и услуга одређују карактеристике добара или услуга као што су димензије, ниво квалитета, укључујући и методе за осигурање квалитета, сигурност, ниво утицаја на животну средину, потрошњу енергије, потрошњу других битних ресурса током коришћења производа, доступност за све кориснике (укључујући доступност инвалидним лицима) и оцену усаглашености, употребу производа, као и друге карактеристике које се тичу производа као што су назив под којим се производ продаје, терминологија, ознаке, тестирање и методе тестирања, паковање, обележавање и етикетирање, производни процес и процедура оцене усаглашености.

У случају набавке радова, техничке спецификације поред карактеристика одређених у ставу 2. овог члана могу садржати и прописе о пројектима и обрачуну трошкова, проби, инспекцији и условима преузимања, као и о техници или методу градње.

Наручилац је дужан да наведе техничке спецификације у конкурсној документацији која се односи на сваку појединачну јавну набавку.

Одређивање техничких спецификација

Члан 71.

Наручилац одређује техничке спецификације на један од следећих начина:

1) са позивом на техничке спецификације из члана 70. овог закона и на српске, европске, међународне или друге стандарде и сродна документа, тако да свако позивање мора да буде праћено речима „или одговарајуће“;

2) у виду карактеристика или функционалних захтева, који могу укључивати и еколошке карактеристике и захтеве у погледу енергетске ефикасности и који морају бити довољно прецизни и јасни како би понуђачи могли да припреме одговарајуће понуде, а наручиоци да набаве добра, услуге или радове који су у складу са њиховим објективним потребама;

3) у виду карактеристика или функционалних захтева на начин како је одређено у тачки 2) овог става са позивом на спецификације и стандарде или сродна документа из тачке 1) овог става који се сматрају оборивом претпоставком испуњености таквих карактеристика или функционалних захтева;

4) упућивањем на спецификације и стандарде или сродна документа из тачке 1) овог става за одређене карактеристике и упућивањем на карактеристике или функционалне захтеве из тачке 2) овог става.

Приликом одређивања техничких спецификација у конкурсној документацији наручилац је дужан да пропише обавезно поштовање техничких стандарда приступачности за особе са инвалидитетом, односно да техничко решење буде приступачно за све кориснике.

У случају одређивања техничке спецификације на начин предвиђен ставом 1. тачка 1) овог члана, наручилац не може да одбије понуду на основу тога што понуђена добра, услуге или радови не испуњавају постављене услове у погледу дефинисане спецификације и траженог стандарда, уколико понуђач понуди одговарајући доказ да добра, услуге или радови које нуди на суштински једнак начин испуњавају услове из спецификације и траженог стандарда.

У случају одређивања техничке спецификације на начин предвиђен ставом 1. тачка 2) овог члана, наручилац не може да одбије понуду, уколико понуђач понуди одговарајући доказ да добра, услуге или радови које нуди задовољавају српске, европске, међународне или друге стандарде или сродна документа и ако докаже да ови стандарди испуњавају тражене карактеристике или функционалне захтеве.

Одговарајући доказ из ст. 3. и 4. овог члана може бити потврда, технички досије произвођача или извештај са тестирања које је спровела овлашћена организација.

Изузетно од одредбе става 1. тачка 1) овог члана, ако се технички пропис позива на српски стандард, такав стандард је обавезан и примењује се као технички пропис, без навођења речи „или одговарајуће“.

Надлежно министарство ће утврдити да ли постоје технички прописи и стандарди из става б. овог члана.

У случају из става б. овог члана наручилац је дужан да прихвати и други стандард који испуњава захтеве српског стандарда, као и доказе који то потврђују.

Коришћење техничких спецификација

Члан 72.

Наручилац не може да користи нити да се позива на техничке спецификације или стандарде које означавају добра, услуге или радове одређене производње, извора или градње.

Наручилац не може у конкурсној документацији да назначи било који појединачни робни знак, патент или тип, нити посебно порекло или производњу.

Наручилац не може да у конкурсну документацију укључи било коју одредбу која би за последицу имала давање предности или елиминацију појединих понуђача, на начин из ст. 1. или 2. овог члана, осим ако наручилац не може да опише предмет уговора на начин да спецификације буду довољно разумљиве понуђачима.

Навођење елемената попут робног знака, патента, типа или произвођача мора бити праћено речима „или одговарајуће“.

Коришћење еколошких и енергетских спецификација и ознака

Члан 73.

Ако наручилац одреди еколошке карактеристике, односно захтеве у вези енергетске ефикасности као карактеристике из члана 71. став 1. тачка 2) овог закона, може да користи спецификације или њихове делове из међународних, европских или националних еколошких ознака под условом да су те спецификације:

- 1) одговарајуће за дефинисање карактеристика предмета јавне набавке;
- 2) одређене на основу признатих научних сазнања;
- 3) одређене у поступку уз учешће свих интересних група, попут државних органа, корисника услуга, потрошача, произвођача, дистрибутера, еколошких организација и сл.;
- 4) доступне свим заинтересованим лицима.

Наручилац може конкурсном документацијом установити претпоставку да понуђена добра, услуге или радови са одређеном еколошком ознаком, односно ознаком у погледу енергетске ефикасности, одговарају дефинисаним техничким спецификацијама, али мора омогућити понуђачу да докаже испуњеност услова и на други начин, подношењем одговарајућег доказа као што је потврда, технички досије произвођача или извештај са тестирања које је спровела овлашћена организација.

Навођење битних захтева и накнада за коришћење патената

Члан 74.

Битни захтеви који нису укључени у важеће техничке норме и стандарде, а који се односе на заштиту животне средине, безбедност и друге околности од општег интереса, морају да се примењују и да се изричито наведу у конкурсној документацији.

Наручилац је дужан да наведе у конкурсној документацији да накнаду за коришћење патената, као и одговорност за повреду заштићених права интелектуалне својине трећих лица, сноси понуђач.

11. Услови за учешће у поступку јавне набавке

Обавезни услови

Члан 75.

Понуђач у поступку јавне набавке мора доказати:

- 1) да је регистрован код надлежног органа, односно уписан у одговарајући регистар;
- 2) да он и његов законски заступник није осуђиван за неко од кривичних дела као члан организоване криминалне групе, да није осуђиван за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре;
- 3) да му није изречена мера забране обављања делатности, која је на снази у време објављивања односно слања позива за подношење понуда;
- 4) да је измирио доспеле порезе, доприносе и друге јавне дажбине у складу са прописима Републике Србије или стране државе када има седиште на њеној територији;
- 5) да има важећу дозволу надлежног органа за обављање делатности која је предмет јавне набавке, ако је таква дозвола предвиђена посебним прописом.

Наручилац је дужан да од понуђача или кандидата захтева да при састављању својих понуда изричито наведу да су поштовали обавезе које произлазе из важећих прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада, заштити животне средине, као и да понуђач гарантује да је ималац права интелектуалне својине.

Додатни услови

Члан 76.

Наручилац у конкурсnoj документациjи одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке.

Наручилац у конкурсnoj документациjи одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке.

Наручилац може одредити конкурсном документацијом да понуђач мора да докаже да над њим није покренут поступак стечаја или ликвидације, односно претходни стечајни поступак.

Наручилац може да одреди и друге додатне услове за учешће у поступку јавне набавке, посебно уколико се односе на социјална и еколошка питања.

Наручилац може да одреди додатне услове у погледу испуњавања обавеза које понуђач има према својим подизвођачима или добављачима.

Наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Када је понуђач у поступку јавне набавке пословна банка, дужна је да податке доставља у складу са обавезом гаранције тајности података о својим клијентима, у складу са законом којим се уређује пословање банака.

Доказивање испуњености услова

Члан 77.

Испуњеност услова из члана 75. став 1. овог закона понуђач доказује достављањем следећих доказа:

- 1) извода из регистра надлежног органа;
- 2) потврде надлежног суда;
- 3) потврде надлежног суда или надлежног органа за регистрацију привредних субјеката;
- 4) потврде надлежног пореског органа и организације за обавезно социјално осигурање или потврде надлежног органа да се понуђач налази у поступку приватизације;
- 5) важеће дозволе за обављање одговарајуће делатности, издате од стране надлежног органа.

Испуњеност услова из члана 76. став 2. овог закона понуђач може доказати достављањем доказа уз понуду, као што су:

1) извештај о бонитету или скоринг издат од стране надлежног органа, биланс стања са мишљењем овлашћеног ревизора или извод из тог биланса стања, исказ о понуђачевим укупним приходима од продаје и приходима од производа, радова или услуга, на које се уговор о јавној набавци односи – најдуже за претходне три обрачунске године, мишљење или исказ банака или других специјализованих институција. Наручилац је дужан да у конкурсnoj документациjи наведе који је доказ из ове тачке изабрао и/или које друге доказе који доказују финансијски и пословни капацитет понуђач треба да приложи;

2) један или више доказа примерених предмету уговора, количини и намени, као што је:

(1) списак најважнијих изведених радова, испоручених добара или пружених услуга за период који није дужи од осам година за радове, односно пет година за добра и услуге, са износима, датумима и листама купаца односно наручилаца;

(2) стручне референце које прате списак најважнијих изведених радова, испоручених добара или пружених услуга;

(3) опис понуђачеве техничке опремљености и апаратуре, мера за обезбеђивање квалитета и капацитета за истраживање и развој;

(4) изјава о кључном техничком особљу и другим експертима који раде за понуђача, који ће бити одговорни за извршење уговора, као и о лицима одговорним за контролу квалитета;

(5) узорак, опис или фотографија производа и описа радова или услуга које ће понуђач извести односно пружити. У случају сумње, наручилац може да захтева доказ о аутентичности узорака, описа или фотографије;

(6) декларација о усаглашености, потврда, акредитација и други резултати оцењивања усаглашености према стандардима и сродним документима за оцењивање усаглашености или било које друго одговарајуће средство којим понуђач доказује усаглашеност понуде са техничком спецификацијом или стандардима траженим у конкурсној документацији.

Доказ из става 1. тач. 2) до 4) овог члана не може бити старији од два месеца пре отварања понуда, односно у случају квалификационог поступка пре ажурирања листе.

У поступку јавне набавке мале вредности, преговарачком поступку из члана 36. став 1. тач. 2) и 3) овог закона чија је процењена вредност мања од износа из члана 39. став 1. овог закона, наручилац може одредити у конкурсној документацији да се испуњеност свих или појединих услова, осим услова из члана 75. став 1. тачка 5) овог закона, доказује достављањем изјаве којом понуђач под пуном материјалном и кривичном одговорношћу потврђује да испуњава услове.

У случају спровођења поступка из члана 36. став 1. тач. 4) до 7) овог закона, наручилац одређује начин доказивања испуњености услова из члана 75. став 1. овог закона, који мора бити примерен околностима конкретне набавке, осим услова из члана 75. став 1. тачка 5) овог закона.

Наручилац је дужан да доследно поштује законите интересе понуђача, штитећи њихове техничке и пословне тајне у смислу закона којим се уређује заштита пословне тајне.

Понуђач, кандидат, односно добављач дужан је да без одлагања писмено обавести наручиоца о било којој промени у вези са испуњеношћу услова из поступка јавне набавке, која наступи до доношења одлуке, односно закључења уговора, током важења листе кандидата, односно током важења уговора о јавној набавци и да је документује на прописани начин.

Наручилац је дужан да приликом одређивања доказа којима се доказује испуњеност услова, води рачуна о трошковима прибављања тих доказа, односно да трошкови прибављања доказа не буду несразмерни процењеној вредности јавне набавке.

Одредбе овог члана сходно се примењују на физичка лица као понуђаче и на подносиоце пријава.

Управа за јавне набавке ближе уређује начин доказивања испуњености услова.

Регистар понуђача

Члан 78.

Организација надлежна за регистрацију привредних субјеката води јавни регистар понуђача – предузетника и правних лица (у даљем тексту: регистар понуђача) који испуњавају обавезне услове из члана 75. став 1. тач. 1) до 4) овог закона.

Регистар понуђача је доступан на интернет страници.

Свако лице регистровано код организације надлежне за регистрацију може поднети захтев за упис у регистар понуђача, подношењем докумената којима доказује испуњеност обавезних услова.

Организација надлежна за издавање доказа из члана 77. став 1. овог закона, односно орган надлежан за изрицање санкција и мера које спречавају учешће лица у поступку јавне набавке, дужан је да након што утврди промене или изрекне санкцију или меру лицу регистрованом у регистру понуђача, одмах о томе обавести организацију надлежну за регистрацију привредних субјеката.

Лице уписано у регистар понуђача није дужно да приликом подношења понуде, односно пријаве доказује испуњеност обавезних услова.

У регистру понуђача региструју се подаци и промене података о понуђачу и то:

- 1) матични/регистарски број;
- 2) порески идентификациони број;
- 3) пословно име и адреса седишта;
- 4) лично име и ЈМБГ, односно број пасоша и земља издавања законског заступника понуђача, ако је законски заступник физичко лице и пословно име и матични број законског заступника понуђача, ако је заступник правно лице.

У регистру понуђача региструје се и датум регистрације понуђача, односно датум промене података о понуђачу који су предмет регистрације.

Понуђач се брише из регистра понуђача на основу захтева понуђача за брисање или по службеној дужности ако престане да испуњава неки од законом прописаних услова.

Против решења регистратора који води регистар понуђача може се изјавити жалба министру надлежном за послове привреде.

Министар надлежан за послове привреде прописује садржину регистра понуђача и документацију која се подноси уз пријаву за регистрацију понуђача.

Начин достављања доказа

Члан 79.

Докази о испуњености услова могу се достављати у неоввереним копијама, а наручилац може пре доношења одлуке о додели уговора, захтевати од понуђача, чија је понуда на основу извештаја комисије за јавну набавку оцењена као најповољнија, да достави на увид оригинал или оверену копију свих или појединих доказа.

Ако је понуђач доставио изјаву из члана 77. став 4. овог закона, наручилац може пре доношења одлуке о додели уговора да тражи од понуђача чија је понуда оцењена као најповољнија да достави на увид оригинал или оверену копију свих или појединих доказа о испуњености услова.

Ако понуђач у остављеном, примереном року који не може бити краћи од пет дана, не достави на увид оригинал или оверену копију тражених доказа, наручилац ће његову понуду одбити као неприхватљиву.

Наручилац је дужан да наведе у конкурсној документацији да понуђач није дужан да доставља доказе који су јавно доступни на интернет страницама надлежних органа и да наведе који су то докази.

Наручилац не може одбити као неприхватљиву, понуду зато што не садржи доказ одређен овим законом или конкурсном документацијом, ако је понуђач, навео у понуди интернет страницу на којој су тражени подаци јавно доступни.

Уколико је доказ о испуњености услова електронски документ, понуђач доставља копију електронског документа у писаном облику, у складу са законом којим се уређује електронски документ, осим уколико подноси електронску понуду када се доказ доставља у изворном електронском облику.

Ако понуђач има седиште у другој држави, наручилац може да провери да ли су документи којима понуђач доказује испуњеност тражених услова издати од стране надлежних органа те државе.

Ако понуђач није могао да прибави тражена документа у року за подношење понуде, због тога што она до тренутка подношења понуде нису могла бити издата по прописима државе у којој понуђач има седиште и уколико уз понуду приложи одговарајући доказ за то, наручилац ће дозволити понуђачу да накнадно достави тражена документа у примереном року.

Ако се у држави у којој понуђач има седиште не издају докази из члана 77. овог закона, понуђач може, уместо доказа, приложити своју писану изјаву, дату под кривичном и материјалном одговорношћу оверену пред судским или управним органом, јавним бележником или другим надлежним органом те државе.

12. Понуда са подизвођачем и заједничка понуда

Понуда са подизвођачем

Члан 80.

Наручилац је дужан да у конкурсној документацији захтева од понуђача да у понуди наведе да ли ће извршење јавне набавке делимично поверити подизвођачу и да наведе у својој понуди, проценат укупне вредности набавке који ће поверити подизвођачу, а који не може бити већи од 50 % као и део предмета набавке који ће извршити преко подизвођача.

Ако наручилац спроводи поступак јавне набавке у циљу закључења оквирног споразума или појединачну јавну набавку чија је процењена вредност већа од износа из члана 59. овог закона, може захтевати од понуђача да одређени део јавне набавке, по вредности или предмету, изврши преко подизвођача који је предузетник или мало правно лице у смислу прописа којима се уређује рачуноводство и ревизија.

Ако понуђач у понуди наведе да ће делимично извршење набавке поверити подизвођачу, дужан је да наведе назив подизвођача, а уколико уговор између наручиоца и понуђача буде закључен, тај подизвођач ће бити наведен у уговору.

Понуђач је дужан да наручиоцу, на његов захтев, омогући приступ код подизвођача ради утврђивања испуњености услова.

Понуђач је дужан да за подизвођаче достави доказе о испуњености обавезних услова из члана 75. став 1. тач 1) до 4) овог закона, а доказ о испуњености услова из члана 75. став 1. тачка 5) овог закона за део набавке који ће извршити преко подизвођача.

Ако је за извршење дела јавне набавке чија вредност не прелази 10% укупне вредности јавне набавке потребно испунити обавезан услов из члана 75. став 1. тачка 5) овог закона понуђач може доказати испуњеност тог услова преко подизвођача којем је поверио извршење тог дела набавке.

Поред обавезних услова, наручилац конкурсном документацијом одређује које још услове подизвођач мора да испуни и на који начин то доказује, при чему ти услови не могу бити такви да ограниче подношење понуде са подизвођачем.

Понуђач, односно добављач у потпуности одговара наручиоцу за извршење обавеза из поступка јавне набавке, односно за извршење уговорних обавеза, без обзира на број подизвођача.

Наручилац може на захтев подизвођача и где природа предмета набавке то дозвољава пренети доспела потраживања директно подизвођачу, за део набавке која се извршава преко тог подизвођача.

У случају из става 9. овог члана наручилац је дужан да омогући добављачу да приговори ако потраживање није доспело.

Правила поступања у вези са ст. 9 и 10. овог члана наручилац одређује у конкурсној документацији и не утичу на одговорност добављача.

Добављач не може ангажовати као подизвођача лице које није навео у понуди, у супротном наручилац ће реализовати средство обезбеђења и раскинути уговор, осим ако би раскидом уговора наручилац претрпео знатну штету.

У случају из става 12. овог члана наручилац је дужан да обавести организацију надлежну за заштиту конкуренције.

Добављач може ангажовати као подизвођача лице које није навео у понуди, ако је на страни подизвођача након подношења понуде настала трајнија неспособност плаћања, ако то лице испуњава све услове одређене за подизвођача и уколико добије претходну сагласност наручиоца.

Одредбе овог члана сходно се примењују на подносиоце пријава у рестриктивном поступку, квалификационом поступку и конкурентном дијалогу.

Заједничка понуда

Члан 81.

Понуду може поднети група понуђача.

Сваки понуђач из групе понуђача мора да испуни обавезне услове из члана 75. став 1. тач. 1) до 4) овог закона, а додатне услове испуњавају заједно, осим ако наручилац из оправданих разлога не одреди другачије.

Услов из члана 75. став 1. тачка 5) овог закона дужан је да испуни понуђач из групе понуђача којем је поверено извршење дела набавке за који је неопходна испуњеност тог услова.

Саставни део заједничке понуде је споразум којим се понуђачи из групе међусобно и према наручиоцу обавезују на извршење јавне набавке, а који обавезно садржи податке о:

1) члану групе који ће бити носилац посла, односно који ће поднети понуду и који ће заступати групу понуђача пред наручиоцем;

2) понуђачу који ће у име групе понуђача потписати уговор;

3) понуђачу који ће у име групе понуђача дати средство обезбеђења;

4) понуђачу који ће издати рачун;

5) рачуну на који ће бити извршено плаћање;

6) обавезама сваког од понуђача из групе понуђача за извршење уговора.

Споразумом из става 4. овог члана уређују се и друга питања која наручилац одреди конкурсном документацијом.

Наручилац не може од групе понуђача да захтева да се повезују у одређени правни облик како би могли да поднесу заједничку понуду.

Понуђачи који поднесу заједничку понуду одговарају неограничено солидарно према наручиоцу.

Задруга може поднети понуду самостално, у своје име, а за рачун задругара или заједничку понуду у име задругара.

Ако задруга подноси понуду у своје име за обавезе из поступка јавне набавке и уговора о јавној набавци одговара задруга и задругари у складу са законом.

Ако задруга подноси заједничку понуду у име задругара за обавезе из поступка јавне набавке и уговора о јавној набавци неограничено солидарно одговарају задругари.

Наручилац може да тражи од чланова групе понуђача да у понудама наведу имена и одговарајуће професионалне квалификације лица која ће бити одговорна за извршење уговора.

Одредбе овог члана сходно се примењују на подносиоце пријава у рестриктивном поступку, квалификационом поступку и конкурентном дијалогу.

13. Негативне референце

Члан 82.

Наручилац ће одбити понуду уколико поседује доказ да је понуђач у претходне три године у поступку јавне набавке:

- 1) поступао супротно забрани из чл. 23. и 25. овог закона;
- 2) учинио повреду конкуренције;
- 3) доставио неистините податке у понуди или без оправданих разлога одбио да закључи уговор о јавној набавци, након што му је уговор додељен;
- 4) одбио да достави доказе и средства обезбеђења на шта се у понуди обавезао.

Наручилац ће одбити понуду уколико поседује доказ који потврђује да понуђач није испуњавао своје обавезе по раније закљученим уговорима о јавним набавкама који су се односили на исти предмет набавке, за период од претходне три године.

Доказ из ст. 1. и 2. овог члана може бити:

- 1) правоснажна судска одлука или коначна одлука другог надлежног органа;
- 2) исправа о реализованом средству обезбеђења испуњења обавеза у поступку јавне набавке или испуњења уговорних обавеза;
- 3) исправа о наплаћеној уговорној казни;
- 4) рекламације потрошача, односно корисника, ако нису отклоњене у уговореном року;
- 5) извештај надзорног органа о изведеним радовима који нису у складу са пројектом, односно уговором;
- 6) изјава о раскиду уговора због неиспуњења битних елемената уговора дата на начин и под условима предвиђеним законом којим се уређују облигациони односи;
- 7) доказ о ангажовању на извршењу уговора о јавној набавци лица која нису означена у понуди као подизвођачи, односно чланови групе понуђача;
- 8) други одговарајући доказ примерен предмету јавне набавке, одређен конкурсном документацијом, који се односи на испуњење обавеза у ранијим поступцима јавне набавке или по раније закљученим уговорима о јавним набавкама.

Наручилац може одбити понуду ако поседује доказ из става 3. тачка 1) овог члана, који се односи на поступак који је спровео или уговор који је закључио и други наручилац ако је предмет јавне набавке истоврстан.

Списак негативних референци

Члан 83.

Наручилац је дужан да Управи за јавне набавке одмах и без одлагања достави доказ негативне референце.

Управа за јавне набавке утврђује постојање негативне референце доношењем закључка у року од десет дана од дана пријема доказа негативне референце:

1) ако од наручиоца добије доказ из члана 82. став 3. тачка 1) овог закона, за који након испитивања утврди да је одговарајући као доказ негативне референце;

2) ако од најмање три међусобно неповезана наручиоца у периоду од највише годину дана добије доказ негативне референце из члана 82. став 3. тач. 2) до 8) овог закона, без обзира да ли се односе на истоврстан предмет набавке, за које након испитивања утврди да су одговарајући као доказ негативне референце.

Против закључка из става 2. овог члана понуђач, односно добављач може поднети жалбу Републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки у року од осам дана од пријема закључка.

Жалба одлаже упис у списак негативних референци.

На основу сваког појединачног доказа негативне референце из члана 82. став 3. тачка 1) овог закона, негативна референца важи девет месеци од коначности закључка.

На основу сваког појединачног доказа негативне референце из члана 82. став 3. тачка 2) овог закона, негативна референца важи шест месеци рачунајући од дана коначности закључка.

На основу сваког појединачног доказа негативне референце из члана 82. став 3. тач. 3) до 8) овог закона, негативна референца важи три месеца рачунајући од дана коначности закључка.

У случају из става 2. тачка 2) овог члана укупно важење негативних референци одговара збиру последње две примљене референце. Исто лице се може наћи на списку негативних референци најдуже 15 месеци непрекидно.

На основу донетих закључака из става 2. овог члана Управа за јавне набавке води списак негативних референци који објављује на Порталу јавних набавки.

Поред назива понуђача, односно добављача у списак негативних референци, уписује се доказ негативне референце, наручилац који је доставио доказ, предмет јавне набавке за коју је добио негативну референцу са ознаком из општег речника набавке, и датум утврђивања и важења негативне референце.

Наручилац ће понуду понуђача који је на списку негативних референци одбити као неприхватљиву ако је предмет јавне набавке истоврстан предмету за који је понуђач добио негативну референцу.

Ако предмет јавне набавке није истоврстан предмету за који је понуђач добио негативну референцу, наручилац ће захтевати додатно обезбеђење испуњења уговорних обавеза.

Додатно обезбеђење наручилац мора одредити у конкурсној документацији, а његова вредност не може бити већа од 15% од понуђене цене.

14. Критеријуми за доделу уговора

Одређивање критеријума

Члан 84.

Наручилац је дужан да одреди исти критеријум и елементе критеријума за доделу уговора у позиву за подношење понуда и у конкурсној документацији.

Елементи критеријума на основу којих наручилац додељује уговор морају бити описани и вредновани, не смеју бити дискриминаторски и морају стајати у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Наручилац у конкурсној документацији наводи, описује и вреднује критеријум и све елементе критеријума које намерава да примени, а посебно наводи методологију за доделу пондера за сваки елемент критеријума која ће омогућити накнадну објективну проверу оцењивања понуда.

Наручилац ће у конкурсној документацији одредити елементе критеријума на основу којих ће доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда са једнаким бројем пондера или истом понуђеном ценом.

При оцењивању понуда наручилац је дужан да примењује само онај критеријум и елементе критеријума који су садржани у конкурсној документацији и то на начин како су описани и вредновани.

Врсте критеријума

Члан 85.

Критеријуми за оцењивање понуде су:

- 1) економски најповољнија понуда или
- 2) најнижа понуђена цена.

Критеријум економски најповољније понуде заснива се на различитим елементима критеријума у зависности од предмета јавне набавке, као што су:

- 1) понуђена цена;
- 2) попуст на цене из ценовника наручиоца;
- 3) рок испоруке или извршења услуге или радова у оквиру минимално прихватљивог рока који не угрожава квалитет као и максимално прихватљивог рока;
- 4) текући трошкови;
- 5) трошковна економичност;
- 6) квалитет;
- 7) техничке и технолошке предности;
- 8) еколошке предности и заштита животне средине;
- 9) енергетска ефикасност;
- 10) пост-продајно сервисирање и техничка помоћ;
- 11) гарантни период и врста гаранција;
- 12) обавезе у погледу резервних делова;
- 13) пост-гаранцијско одржавање;
- 14) број и квалитет ангажованих кадрова;
- 15) функционалне карактеристике и др.

Елементи критеријума економски најповољније понуде могу се поделити на поткритеријуме.

Услови за учешће из чл. 75. и 76. овог закона не могу бити одређени као елементи критеријума.

Сваком елементу критеријума, односно поткритеријуму, наручилац у конкурсној документацији одређује релативни значај (пондер), тако да збир пондера износи 100.

Избор између достављених понуда применом критеријума економски најповољније понуде наручилац спроводи тако што их рангира на основу пондера одређених за елементе критеријума.

Предност за домаће понуђаче и добра

Члан 86.

У случају примене критеријума економски најповољније понуде, а у ситуацији када постоје понуде домаћег и страног понуђача који пружају услуге или изводе радове, наручилац мора изабрати понуду најповољнијег домаћег понуђача под условом да разлика у коначном збиру пондера између најповољније понуде страног понуђача и најповољније понуде домаћег понуђача није већа од **5*** у корист понуде страног понуђача.

У случају примене критеријума економски најповољније понуде, а у ситуацији када постоје понуде понуђача који нуде добра домаћег порекла и понуде понуђача који нуде добра страног порекла, наручилац мора као најповољнију понуду изабрати понуду понуђача који нуди добра домаћег порекла под условом да разлика у коначном збиру пондера између најповољније понуде понуђача који нуди добра страног порекла и најповољније понуде понуђача који нуди добра домаћег порекла није већа од **5*** у корист понуде понуђача који нуди добра страног порекла.

У случају примене критеријума најниже понуђене цене, а у ситуацији када постоје понуде домаћег и страног понуђача који пружају услуге или изводе радове, наручилац мора изабрати понуду домаћег понуђача под условом да његова понуђена цена није већа од **5 %*** у односу на најнижу понуђену цену страног понуђача.

У случају примене критеријума најниже понуђене цене, а у ситуацији када постоје понуде понуђача који нуде добра домаћег порекла и понуде понуђача који нуде добра страног порекла, наручилац мора изабрати понуду понуђача који нуди добра домаћег порекла под условом да његова понуђена цена није преко **5%*** већа у односу на најнижу понуђену цену понуђача који нуди добра страног порекла.

У понуђену цену страног понуђача урачунавају се и царинске дажбине.

Домаћи понуђач је правно лице резидент у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица, односно физичко лице резидент у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана.

Ако је поднета заједничка понуда, група понуђача се сматра домаћим понуђачем ако је сваки члан групе понуђача лице из става б. овог члана.

Ако је поднета понуда са подизвођачем, понуђач се сматра домаћим понуђачем, ако је понуђач и његов подизвођач лице из става б. овог члана.

Када понуђач достави доказ да нуди добра домаћег порекла, наручилац ће, пре рангирања понуда, позвати све остале понуђаче чије су понуде оцењене као прихватљиве да се изјасне да ли нуде добра домаћег порекла и да доставе доказ.

Предност дата у ст. 1. до 4. овог члана у поступцима јавних набавки у којима учествују понуђачи из држава потписница Споразума о слободној трговини у централној Европи (ЦЕФТА 2006) примењиваће се сходно одредбама тог споразума.

Предност дата у ст. 1. до 4. овог члана у поступцима јавних набавки у којима учествују понуђачи из држава потписница Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране, примењиваће се сходно одредбама тог споразума.

Министарство надлежно за послове привреде ближе уређује начин доказивања испуњености услова из ст. 2. и 4. овог члана.

Начин примене предности изражене у цени, у поступцима у којима је критеријум економски најповољнија понуда ближе уређује Влада.*

*Службени гласник РС, број 14/2015

15. Понуда у поступку јавне набавке

Начин подношења понуде

Члан 87.

Понуђач понуду подноси непосредно, путем поште или електронским средствима.

Понуђач подноси понуду у затвореној коверти или кутији, затворену на начин да се приликом отварања понуда може са сигурношћу утврдити да се први пут отвара.

Понуђач може да поднесе само једну понуду.

Понуђач који је самостално поднео понуду не може истовремено да учествује у заједничкој понуди или као подизвођач, нити исто лице може учествовати у више заједничких понуда.

Наручилац је дужан да одбије све понуде које су поднете супротно забрани из става 4. овог члана.

У року за подношење понуде понуђач може да измени, допуни или опозове своју понуду, на начин који је одређен у конкурсној документацији.

Трошкови припремања понуде

Члан 88.

Понуђач може да у оквиру понуде достави укупан износ и структуру трошкова припремања понуде.

Трошкове припреме и подношења понуде сноси искључиво понуђач и не може тражити од наручиоца накнаду трошкова.

Ако је поступак јавне набавке обустављен из разлога који су на страни наручиоца, наручилац је дужан да понуђачу надокнади трошкове израде узорка или модела, ако су израђени у складу са техничким спецификацијама наручиоца и трошкове прибављања средства обезбеђења, под условом да је понуђач тражио накнаду тих трошкова у својој понуди.

Подношење електронске понуде

Члан 89.

Електронска понуда јесте понуда или део понуде коју понуђач доставља наручиоцу у електронском облику и која испуњава све услове у складу са законом којим се уређује електронски потпис, електронски документ и електронско пословање. Електронска понуда мора да има временску ознаку.

Уколико се само део понуде доставља у електронском облику мора са осталим деловима понуде истог понуђача чинити недвосмислену целину.

Понуђач понуду може поднети у електронском облику уколико наручилац у конкурсној документацији одреди такву могућност.

Информациони систем наручиоца мора да обезбеди технолошки независан пријем понуда и мора бити бесплатно доступан свим заинтересованим лицима.

Средства (уређаји) за пријем електронских понуда морају, уз помоћ техничких средстава и одговарајућих поступака, осигурати да:

- 1) су електронске понуде потписане у складу са прописима којима се уређује начин њихове заштите;
- 2) електронски потпис буде оверен квалификационом потврдом;
- 3) електронска понуда има временску ознаку, односно да се тачно може одредити датум, сат и минут пријема понуда;
- 4) пре унапред одређеног тренутка отварања понуда нико нема приступ подацима из понуда;
- 5) се, уколико је прекршена забрана приступа подацима из понуда, то може лако открити;
- 6) само особе овлашћене од стране наручиоца могу одредити и променити датум и сат отварања понуда;
- 7) само овлашћеним особама буде омогућен приступ подацима из понуда, и то само њиховим истовременим деловањем ако их је више.

Информациони систем наручиоца мора омогућити архивирање електронских понуда у складу са прописима којима се уређује електронско пословање и прописима којима се уређује област документарне грађе и архива.

На подношење електронских пријава сходно се примењују одредбе овог члана.

Важење понуде

Члан 90.

Рок важења понуде одређује наручилац и тај рок се обавезно наводи у понуди, али не може бити краћи од 30 дана од дана отварања понуда.

У случају истека рока важења понуде, наручилац је дужан да у писаном облику затражи од понуђача продужење рока важења понуде.

Понуђач који прихвати захтев за продужење рока важења понуде не може мењати понуду.

Понуда са варијантама

Члан 91.

Ако је критеријум за избор економски најповољнија понуда, наручилац може дозволити подношење понуде са варијантама.

Наручилац посебно наводи у позиву за подношење понуде и конкурсној документацији да ли је дозвољено подношење понуде са варијантама, у супротном претпоставља се да подношење понуде са варијантама није дозвољено.

Ако је дозвољено подношење понуде са варијантама наручилац ће одредити у конкурсној документацији, које услове све варијанте морају да испуне да би биле прихватљиве.

Ако је подношење понуде са варијантама дозвољено, наручилац не може одбити варијанту понуде, само зато што би њеним прихватањем уговор о јавној набавци добара, постао уговор о јавној набавци услуга и обрнуто.

Неуобичајено ниска цена

Члан 92.

Наручилац може да одбије понуду због неуобичајено ниске цене.

Неуобичајено ниска цена у смислу овог закона је понуђена цена која значајно одступа у односу на тржишно упоредиву цену и изазива сумњу у могућност извршења јавне набавке у складу са понуђеним условима.

Ако наручилац оцени да понуда садржи неуобичајено ниску цену, дужан је да од понуђача захтева детаљно образложење свих њених саставних делова које сматра меродавним, а нарочито наводе у погледу економике начина градње, производње или изабраних техничких решења, у погледу изузетно повољних услова који понуђачу стоје на располагању за извршење уговора или у погледу оригиналности производа, услуга или радова које понуђач нуди.

Наручилац је дужан да понуђачу у случају из става 3. овог члана одреди примерен рок за одговор.

Наручилац је дужан да по добијању образложења провери меродавне саставне елементе понуде из става 3. овог члана.

Наручилац нарочито проверава испуњење обавеза које произлазе из важећих прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада, заштити животне средине и заштити права интелектуалне својине од стране понуђача или кандидата и може од понуђача захтевати достављање одговарајућих доказа.

Додатна објашњења, контрола и допуштене исправке

Члан 93.

Наручилац може да захтева од понуђача додатна објашњења која ће му помоћи при прегледу, вредновању и упоређивању понуда, а може да врши и контролу (увид) код понуђача односно његовог подизвођача.

Наручилац може од изабраног понуђача у поступку конкурентног дијалога да захтева да потврди обавезе прихваћене у понуди.

Наручилац не може да захтева, дозволи или понуди промену елемената понуде који су од значаја за примену критеријума за доделу уговора, односно промену којом би се понуда која је неодговарајућа или неприхватљива учинила одговарајућом, односно прихватљивом, осим ако другачије не произлази из природе поступка јавне набавке.

Наручилац може, уз сагласност понуђача, да изврши исправке рачунских грешака уочених приликом разматрања понуде по окончаном поступку отварања понуда.

У случају разлике између јединичне и укупне цене, меродавна је јединична цена.

Ако се понуђач не сагласи са исправком рачунских грешака, наручилац ће његову понуду одбити као неприхватљиву.

16. Рокови у поступку јавне набавке

Одређивање рока за подношење понуда

Члан 94.

Рок за подношење понуда мора бити примерен времену потребном за припрему прихватљиве понуде.

Одређивањем рока из става 1. овог члана сматра се одређивање датума и сата до којег се понуде могу подносити.

Рок за подношење понуда у отвореном поступку и пријава у рестриктивном, квалификационом поступку и конкурентном дијалогу

Члан 95.

Рок за подношење понуда у отвореном поступку, односно пријава у рестриктивном и квалификационом поступку и конкурентном дијалогу не може бити краћи од:

1) 40 дана од дана објављивања позива за подношење понуда ако је процењена вредност јавне набавке већа од износа из члана 57. овог закона;

2) 30 дана од дана објављивања позива за подношење понуда ако процењена вредност јавне набавке није већа од износа из члана 57. овог закона.

Рок за подношење понуда у отвореном поступку, односно пријава у рестриктивном и квалификационом поступку и конкурентном дијалогу не може бити краћи од:

1) 30 дана од дана када је објављен позив за подношење понуда ако је процењена вредност јавне набавке већа од износа из члана 57. овог закона и ако је наручилац објавио претходно обавештење у року од најмање 30 дана, а највише шест месеци пре објављивања позива;

2) 22 дана од дана када је објављен позив за подношење понуда ако процењена вредност јавне набавке није већа од износа из члана 57. овог закона и ако је наручилац објавио претходно обавештење у року од најмање 30 дана, а највише шест месеци пре објављивања позива.

Рок за подношење понуда у рестриктивном поступку и квалификационом

Члан 96.

Рок за подношење понуда у рестриктивном поступку не може бити краћи од 20 дана од дана када је наручилац послао позив кандидатима.

Рок за подношење понуда у квалификационом поступку не може бити краћи од осам дана од дана када је наручилац послао позив кандидатима.

Рок за подношење понуда у преговарачком поступку са објављивањем позива за подношење понуда

Члан 97.

Рок за подношење понуда у преговарачком поступку са објављивањем позива за подношење понуда не може бити краћи од 25 дана од дана објављивања позива.

Рок за подношење коначних понуда у конкурентном дијалогу

Члан 98.

Рок за подношење коначних понуда у конкурентном дијалогу не може бити краћи од 20 дана од дана слања позива изабраним кандидатима.

Рок за подношење понуда у поступку јавне набавке мале вредности

Члан 99.

Рок за подношење понуда у поступку јавне набавке мале вредности не може бити краћи од осам дана од дана објављивања позива за подношење понуда.

Рок за подношење почетних понуда у систему динамичне набавке

Члан 100.

Рок за подношење почетних понуда током трајања система динамичне набавке је 15 дана од дана објављивања позива за подношење понуда.

Рачунање рокова

Члан 101.

Рок за подношење понуда рачуна се од дана објављивања позива за подношење понуда на Порталу јавних набавки, односно од дана слања позива за подношење понуда.

17. Пријем и отварање понуда

Пријем понуда

Члан 102.

Наручилац је дужан да приликом пријема понуде на коверти, односно кутији у којој се понуда налази обележи време пријема и евидентира број и датум понуде према редоследу приспећа. Уколико је понуда достављена непосредно наручилац предаје понуђачу потврду пријема понуде.

У случају подношења електронске понуде наручилац је дужан да обезбеди да информациони систем, одмах након пријема понуде пошаље потврду пријема.

Забрањено је давање информација о примљеним понудама, а наручилац је у обавези да понуде чува на начин да не дођу у посед неовлашћених лица.

Отварање понуда

Члан 103.

Отварање понуда спроводи се одмах након истека рока за подношење понуда, односно истог дана.

Отварање понуда је јавно и може присуствовати свако заинтересовано лице.

У поступку отварања понуда могу активно учествовати само овлашћени представници понуђача.

Наручилац ће искључити јавност у поступку отварања понуда уколико је то потребно ради заштите података који представљају пословну тајну у смислу закона којим се уређује заштита пословне тајне или представљају тајне податке у смислу закона којим се уређује тајност података.

У случају из става 4. овог члана наручилац доноси одлуку којом одређује разлоге за искључење јавности и да ли се искључење јавности односи и на представнике понуђача.

Записник о отварању понуда

Члан 104.

Наручилац је дужан да о поступку отварања понуда води записник у који се овим редоследом уносе следећи подаци:

- 1) датум и време почетка отварања понуда;
- 2) предмет и процењена вредност јавне набавке;
- 3) имена чланова комисије за јавну набавку који учествују у поступку отварања понуда;

- 4) имена представника понуђача који присуствују отварању понуда;
- 5) имена других присутних лица;
- 6) број под којим је понуда заведена;
- 7) назив понуђача, односно шифра понуђача;
- 8) понуђена цена и евентуални попусти које нуди понуђач;
- 9) подаци из понуде који су одређени као елементи критеријума и који се могу нумерички приказати;
- 10) уочени недостаци у понудама;
- 11) евентуалне примедбе представника понуђача на поступак отварања понуда.

Представник понуђача који учествује у поступку отварања понуда има право да приликом отварања понуда изврши увид у податке из понуде који се уносе у записник о отварању понуда.

Приликом отварања понуда наручилац не може да врши стручну оцену понуде.

Наручилац је дужан да у току поступка обезбеди чување поверљивих података из понуде у складу са чланом 14. овог закона.

Записник о отварању понуда потписују чланови комисије и представници понуђача, који преузимају примерак записника.

Наручилац је дужан да понуђачима који нису учествовали у поступку отварања понуда достави записник у року од три дана од дана отварања.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на отварање пријава.

18. Додела уговора

Извештај о стручној оцени понуда

Члан 105.

Комисија за јавну набавку дужна је да састави писани извештај о стручној оцени понуда.

Извештај из става 1. овог члана мора да садржи нарочито следеће податке:

- 1) предмет јавне набавке;
- 2) податке из плана набавке који се односе на предметну јавну набавку;
- 3) процењену вредност јавне набавке;
- 4) евентуална одступања од плана набавки са образложењем;
- 5) ако је спроведен поступак који није отворен или рестриктивни поступак, разлоге и околности које оправдавају примену тог поступка;
- 6) ако се поступак јавне набавке спроводи заједно са другим наручиоцем у складу са чланом 50. овог закона, основне податке о том наручиоцу;
- 7) основне податке о понуђачима;

8) понуде које су одбијене, разлоге за њихово одбијање и понуђену цену тих понуда;

9) ако је поднета само једна понуда, мишљење комисије о разлозима који су узроковали подношење једне понуде и предлог мера које треба предузети да се у наредним поступцима обезбеди конкуренција у поступку;

10) ако су све понуде неодговарајуће или неприхватљиве мишљење комисије о разлозима који су узроковали подношење таквих понуда и опис начина на који је одређена процењена вредност;

11) ако је понуда одбијена због неуобичајено ниске цене, детаљно образложење – начин на који је утврђена та цена;

12) начин примене методологије доделе пондера;

13) назив понуђача коме се додељује уговор, а ако је понуђач навео да ће набавку извршити уз помоћ подизвођача и сваки део уговора који ће извршити подизвођач.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на извештај о стручној оцени пријава.

Битни недостаци понуде

Члан 106.

Наручилац ће одбити понуду ако:

1) понуђач не докаже да испуњава обавезне услове за учешће;

2) понуђач не докаже да испуњава додатне услове;

3) понуђач није доставио тражено средство обезбеђења;

4) је понуђени рок важења понуде краћи од прописаног;

5) понуда садржи друге недостатке због којих није могуће утврдити стварну садржину понуде или није могуће упоредити је са другим понудама.

Услови за доделу уговора

Члан 107.

Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке, пошто прегледа и оцени понуде, одбије све неприхватљиве понуде.

Прихватљиве понуде наручилац рангира применом критеријума за доделу уговора одређеног у позиву за подношење понуде и конкурсној документацији.

Након спроведене стручне оцене понуда, на основу извештаја комисије наручилац доноси одлуку о додели уговора, ако је прибавио најмање једну прихватљиву понуду.

У отвореном поступку наручилац може доделити уговор понуђачу чија понуда садржи понуђену цену већу од процењене вредности јавне набавке ако није већа од упоредиве тржишне цене и ако су понуђене цене у свим одговарајућим понудама веће од процењене вредности јавне набавке.

У случају из става 4. овог члана наручилац је дужан да након доношења одлуке достави образложен извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.

Наручилац доноси одлуку о признавању квалификације, односно о закључењу оквирног споразума под условима одређеним овим законом.

Одлука о додели уговора

Члан 108.

На основу извештаја о стручној оцени понуда, наручилац доноси одлуку о додели уговора, у року одређеном у позиву за подношење понуда.

Рок из става 1. овог члана не може бити дужи од 25 дана од дана отварања понуда, осим у нарочито оправданим случајевима, као што је обимност или сложеност понуда, односно сложеност методологије доделе пондера, када рок може бити 40 дана од дана отварања понуда.

У поступку јавне набавке мале вредности рок из става 1. овог члана не може бити дужи од десет дана.

Одлука о додели уговора мора бити образложена и мора да садржи нарочито податке из извештаја о стручној оцени понуда, осим података из члана 105. став 2. тач. 9) и 10) овог закона.

Наручилац је дужан да одлуку о додели уговора достави свим понуђачима у року од три дана од дана доношења.

Наручилац је дужан да одлуку о додели уговора достави на начин да је понуђачи приме у најкраћем могућем року.

Ако се одлука доставља непосредно, електронском поштом или факсом, наручилац мора имати потврду пријема одлуке од стране понуђача, а уколико се одлука доставља путем поште мора се послати препоручено са повратницом.

Ако понуђач одбије пријем одлуке, сматра се да је одлука достављена дана када је пријем одбијен.

Одредбе овог члана сходно се примењују на одлуку о закључењу оквирног споразума, одлуку о признавању квалификације и одлуку о обустави поступка.

Одлука о обустави поступка јавне набавке

Члан 109.

Наручилац доноси одлуку о обустави поступка јавне набавке на основу извештаја о стручној оцени понуда, уколико нису испуњени услови за доделу уговора или одлуке о закључењу оквирног споразума, односно уколико нису испуњени услови за доношење одлуке о признавању квалификације.

Наручилац може да обустави поступак јавне набавке из објективних и доказивих разлога, који се нису могли предвидети у време покретања поступка и који онемогућавају да се започети поступак оконча, односно услед којих је престала потреба наручиоца за предметном набавком због чега се неће понављати у току исте буџетске године, односно у наредних шест месеци.

Наручилац је дужан да своју одлуку о обустави поступка јавне набавке писмено образложи, посебно наводећи разлоге обуставе поступка и да је достави понуђачима у року од три дана од дана доношења одлуке.

Наручилац је дужан да у року од пет дана од дана коначности одлуке о обустави поступка јавне набавке, објави обавештење о обустави поступка јавне набавке које садржи податке из Прилога ЗК.

Наручилац је дужан да у одлуци о обустави поступка јавне набавке одлучи о трошковима припремања понуде из члана 88. став 3. овог закона.

Коначна одлука о обустави поступка представља извршни наслов за трошкове припремања понуде из члана 88. став 3. овог закона.

Увид у документацију

Члан 110.

Понуђач, кандидат, односно подносилац пријаве има право да изврши увид у документацију о спроведеном поступку јавне набавке после доношења одлуке о признавању квалификације, одлуке о закључењу оквирног споразума или одлуке о додели уговора, односно одлуке о обустави поступка о чему може поднети писмени захтев наручиоцу.

Наручилац је дужан да лицу из става 1. овог члана, омогући увид у документацију и копирање документације из поступка о трошку подносиоца захтева, у року од два дана од дана пријема писаног захтева, уз обавезу да заштити податке у складу са чланом 14. овог закона.

Извештавање понуђача

Члан 111.

У року од пет дана од дана доношења одлуке наручилац може са сваким понуђачем одвојено одржати састанак, на којем ће чланови комисије за јавну набавку објаснити начин спровођења поступка, дефинисања услова за учешће, начин одређивања спецификације предмета јавне набавке, начин одређивања елемената критеријума и методологије за доделу пондера, разлоге за одбијање понуда, рангирање понуда и сл.

Ако је у поступку јавне набавке чија је процењена вредност већа од износа из члана 57. овог закона, већина понуда одбијена, наручилац је дужан да организује извештавање понуђача. Неће се сматрати да је већина понуда одбијена ако су поднете две понуде, од којих је једна одбијена.

Током извештавања, понуђачи могу постављати питања и давати своје предлоге како да се поступак унапреди.

О извештавању понуђача и разговору са понуђачима сачињава се записник.

Током извештавања понуђача наручилац је у обавези да заштити податке у складу са чланом 14. овог закона.

19. Уговор о јавној набавци

Услови за закључење уговора о јавној набавци

Члан 112.

Наручилац може закључити уговор о јавној набавци, односно оквирни споразум, након доношења одлуке о додели уговора, односно одлуке о закључењу оквирног споразума и ако у року предвиђеном овим законом није поднет захтев за заштиту права или је захтев за заштиту права одбачен или одбијен.

Наручилац може и пре истека рока за подношење захтева за заштиту права закључити уговор о јавној набавци:

- 1) на основу оквирног споразума;
- 2) у случају примене преговарачког поступка из члана 36. став 1. тачка 3) овог закона;
- 3) у случају примене система динамичне набавке;
- 4) у случају поступка јавне набавке мале вредности из члана 39. став 6. овог закона;
- 5) ако је поднета само једна понуда, осим у преговарачком поступку без објављивања позива за подношење понуда.

Рок за закључење уговора

Члан 113.

Наручилац закључује уговор о јавној набавци са понуђачем којем је додељен уговор у року од осам дана од дана протеча рока за подношење захтева за заштиту права.

Ако наручилац не достави потписан уговор понуђачу у року из става 1. овог члана, понуђач није дужан да потпише уговор што се неће сматрати одустајањем од понуде и не може због тога сносити било какве последице, осим ако је поднет благовремен захтев за заштиту права.

Ако понуђач којем је додељен уговор одбије да закључи уговор о јавној набавци, наручилац може да закључи уговор са првим следећим најповољнијим понуђачем.

Ако је у случају из става 3. овог члана због методологије доделе пондера потребно утврдити првог следећег најповољнијег понуђача, наручилац ће поново извршити стручну оцену понуда и донети одлуку о додели уговора.

Електронска форма уговора

Члан 114.

Уговор о јавној набавци може се закључити у електронском облику у складу са законом којим се уређује електронски документ и електронски потпис.

Измене уговора о јавној набавци

Члан 115.

Након закључења уговора о јавној набавци наручилац може да дозволи промену цене или других битних елемената уговора само из објективних разлога који морају бити јасно и прецизно одређени у конкурсној документацији и уговору, односно предвиђени посебним прописима.

Ако наручилац намерава да измени уговор о јавној набавци дужан је да донесе одлуку о измени уговора која садржи податке у складу са Прилогом ЗЛ.

Наручилац је дужан да у року од три дана од дана доношења објави одлуку на Порталу јавних набавки и достави извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.

Обавештење о закљученом уговору

Члан 116.

Наручилац је дужан да објави обавештење о закљученом уговору о јавној набавци или оквирном споразуму у року од пет дана од дана закључења уговора, односно оквирног споразума.

Наручилац може квартално, у року од 15 дана по истеку квартала, објављивати обавештења о уговорима закљученим на основу оквирног споразума и у систему динамичне набавке.

IV. ЈАВНЕ НАБАВКЕ У ОБЛАСТИ ВОДОПРИВРЕДЕ, ЕНЕРГЕТИКЕ, САОБРАЋАЈА И ПОШТАНСКИХ УСЛУГА

Наручилац

Члан 117.

Наручилац у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга је:

1) наручилац из члана 2. овог закона који обавља делатност у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга, када спроводи набавку за потребе обављања тих делатности;

2) лице које обавља делатност у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга, на основу искључивих или посебних права, када спроводи набавку за потребе обављања тих делатности.

Влада на почетку буџетске године, на предлог министарства надлежног за послове финансија, министарства надлежног за водопривреду, енергетику и саобраћај и Управе за јавне набавке, утврђује списак наручилаца који се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и на Порталу јавних набавки.

Лица која нису на списку из става 2. овог члана, а која испуњавају услове из става 1. овог члана дужна су да примењују овај закон.

На услове, начин и поступак јавне набавке који у овом поглављу нису посебно уређени примењују се остале одредбе овог закона.

Делатности у области водопривреде

Члан 118.

Делатности у области водопривреде у смислу овог закона су:

1) изградња или управљање објектима и мрежама у циљу пружања услуга корисницима у вези са производњом, транспортом или дистрибуцијом воде за пиће;

2) снабдевање тих мрежа водом за пиће;

3) пројекти хидрауличног инжењерства, наводњавање или исушивање земљишта, под условом да се више од 20% укупне количине воде која се добије овим пројектима, наводњавањем или исушивањем земљишта користи као вода за пиће;

4) пречишћавање и одвођење отпадних вода.

Снабдевање водом за пиће мрежа које пружају услуге корисницима преко наручиоца из члана 117. став 1. тачка 2) овог закона не сматра се делатношћу у области водопривреде у смислу овог закона ако:

1) наручилац из члана 117. став 1. тачка 2) овог закона производи воду за пиће у циљу обављања делатности која није делатност водопривреде, енергетике, саобраћаја или поштанских услуга;

2) снабдевање јавне мреже зависи само од сопствене производње наручиоца из члана 117. став 1. тачка 2) овог закона и ако то снабдевање није веће од 30% укупне производње воде за пиће тог наручиоца, рачунајући просек за претходне три године, укључујући и текућу годину.

Делатности у области енергетике

Члан 119.

Делатности у области енергетике у смислу овог закона су:

1) истраживање или вађење нафте и гаса, истраживање или ископавање угља и осталих минералних сировина и других чврстих горива;

2) изградња или управљање објектима и мрежама у циљу пружања услуга корисницима у вези са производњом, транспортом, преносом или дистрибуцијом електричне енергије, гаса и топлотне енергије;

3) снабдевање тих мрежа електричном, топлотном енергијом и гасом.

Снабдевање електричном енергијом мрежа које пружају услуге корисницима преко наручиоца из члана 117. став 1. тачка 2) овог закона не сматра се делатношћу у области енергетике у смислу овог закона ако:

1) наручилац из члана 117. став 1. тачка 2) овог закона производи електричну енергију у циљу обављања делатности која није делатност водопривреде, енергетике, саобраћаја или поштанских услуга;

2) снабдевање јавне мреже зависи само од сопствене производње наручиоца из члана 117. став 1. тачка 2) овог закона и ако то снабдевање није веће од 30% укупне производње електричне енергије тог наручиоца, рачунајући просек за претходне три године, укључујући и текућу годину.

Снабдевање гасом или топлотном енергијом мрежа, које пружају услуге корисницима преко наручиоца из члана 117. став 1. тачка 2) овог закона не сматра се делатношћу у области енергетике у смислу овог закона ако:

1) је производња гаса или топлотне енергије од стране наручиоца из члана 117. став 1. тачка 2) овог закона, неизбежна последица обављања делатности које нису делатности водопривреде, енергетике, саобраћаја или поштанских услуга;

2) је снабдевање јавне мреже намењено искључиво економској експлоатацији те производње и не прелази 20% годишњег укупног прихода наручиоца из члана 117. став 1. тачка 2) овог закона, узимајући у обзир претходне три године и текућу годину.

Делатности у области саобраћаја

Члан 120.

Делатности у области саобраћаја у смислу овог закона су:

1) изградња, одржавање или управљање аеродромима и речним лукама у функцији ваздушног и речног саобраћаја;

2) изградња, одржавање и управљање мрежама, као и пружање услуга корисницима у области превоза железницом, градског и приградског превоза путника у друмском саобраћају који се обавља трамвајима, тролејбусима и аутобусима.

У области саобраћаја сматра се да постоји мрежа ако се услуга пружа под условима које је утврдио надлежни орган, као што су услови о релацијама на којима се пружају услуге, капацитетима превозних средстава, учесталости и сл.

Пружање услуга аутобуског превоза није делатност у области саобраћаја у смислу овог закона, уколико други привредни субјекти могу слободно да врше те делатности на релевантном тржишту.

Делатности у области поштанских услуга

Члан 121.

Делатности у области поштанских услуга су пружање резервисаних и нерезервисаних поштанских услуга у смислу закона којим се уређују поштанске услуге.

Делатности у области поштанских услуга у смислу овог закона су и пружање других услуга које не укључују поштанске услуге под условима предвиђеним овим чланом.

Друге услуге су:

1) услуге управљања поштанском службом (услуге пре и после уручења);

2) услуге које се односе на пошиљке на којима није означена адреса које нису поштанске пошиљке у смислу закона којим се уређују поштанске услуге;

3) филателистичке услуге;

4) логистичке услуге које су комбинација физичког достављања и/или складиштења и других непоштанских делатности.

Набавке у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга на које се закон не примењује

Члан 122.

Одредбе овог закона не примењују се:

1) на набавке које су чланом 7. овог закона изузете од његове примене;

2) на набавке које наручиоци спроводе за потребе обављања делатности водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга у иностранству под условом да то не укључује употребу објеката и мреже унутар Републике Србије;

3) када наручилац који се бави делатношћу из члана 118. став 1. тачка 1) или 2) овог закона купује воду за пиће;

4) када наручилац који се бави делатношћу из члана 119. став 1. овог закона набавља енергију или гориво за производњу енергије;

5) када наручилац врши набавке од повезаних лица или када лице које је основано од наручилаца искључиво за обављање делатности водопривреде, енергетике, саобраћаја или поштанских услуга врши набавке од лица које је повезано са једним од наручилаца, под условом да најмање 80% просечног прихода повезаног лица за последње три године, потиче од лица са којима је повезано;

6) када лице које је основано од стране више наручилаца врши набавке од својих оснивача, за потребе обављања делатности у области водопривреде, енергетике, саобраћаја или поштанских услуга;

7) када група друштава коју чине наручиоци у смислу закона којим се уређују привредна друштва, врши набавку од члана групе друштава искључиво за потребе обављања делатности водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга;

8) када наручилац врши набавке од групе друштава чији је саставни део, под условом да је група друштава основана у циљу обављања делатности водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга, да је основана на период од најмање три године и да је уговором о оснивању предвиђено да уговорне стране остану у њеном саставу најмање три године.

На основу примљеног плана набавки у складу са чланом 51. овог закона, Управа за јавне набавке обавестиће наручиоца ако утврди да за неку од набавки нема услова за изузеће од примене овог закона на основу става 1. овог члана, а наручилац је дужан да Управи за јавне набавке достави посебан извештај о спроведеном поступку за те јавне набавке.

Поступци

Члан 123.

Додела уговора врши се у отвореном, рестриктивном, односно квалификационом поступку или у преговарачком поступку са објављивањем позива за подношење понуда.

Додела уговора може да се врши и у другим поступцима јавне набавке, уколико су за то испуњени услови прописани овим законом.

Посебна правила за квалификациони поступак

Члан 124.

Наручилац у одлуци о признавању квалификације одређује и период за који се признаје квалификација кандидатима, а који не може бити дужи од четири године.

Наручилац може услове за признавање квалификације по потреби ажурирати и позвати све кандидате да поднесу пријаве у складу са ажурираним условима.

У случају из става 2. овог члана наручилац не може постављати само одређеним кандидатима додатне услове било које природе и не може тражити доказивање услова другим доказима ако су кандидати постојеће или нове услове већ доказали.

Наручилац може да користи и листе кандидата других наручилаца уколико утврди да испуњавају његове захтеве.

У случају из става 4. овог члана кандидатима се признаје квалификација док важи листа кандидата.

Услов узајамности

Члан 125.

Ако понуђачи нуде производе пореклом из државе са којом Република Србија није закључила споразум који би омогућавао домаћим понуђачима равноправан приступ на тржишту те државе, таква се понуда може одбити ако удео производа пореклом из те државе прелази 50% укупне вредности производа из понуде.

У смислу овог члана софтвер који се користи у опреми електронске комуникационе мреже сматра се производом.

Једнаке понуде

Члан 126.

Ако су две понуде или већи број понуда једнаке, на основу критеријума одређених у члану 85. овог закона, наручилац даје предност понудама које не могу бити одбијене на основу члана 125. овог закона.

Једнаким понудама, у смислу става 1. овог члана, у погледу цене, сматрају се понуде у којима разлика у цени није већа од 3%.

Наручилац неће дати предност понуди у складу са ставом 1. овог члана, ако би избор такве понуде обавезивао наручиоца да набавља производ са техничким својствима другачијим од постојећих производа.

V. ЈАВНЕ НАБАВКЕ У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ И БЕЗБЕДНОСТИ

Јавне набавке у области одбране и безбедности

Члан 127.

Јавне набавке у области одбране и безбедности су набавке:

- 1) наоружања и војне опреме укључујући и било који њен саставни део, компоненту и склоп;
- 2) безбедоносно осетљиве опреме укључујући и било који њен саставни део, компоненту и склоп;
- 3) добара, услуга или радова директно повезаних са војном или безбедоносно осетљивом опремом или постројењима из тач. 1) и 2) овог става у току било којег периода или целог животног века;

- 4) услуга и радова искључиво у одбрамбене сврхе;
- 5) безбедоносно осетљивих радова и безбедоносно осетљивих услуга.

Војна опрема је опрема посебно израђена или прилагођена за војне потребе, намењена за употребу као оружје, муниција или војни материјал.

Безбедоносно осетљива опрема, услуге и радови су добра, услуге и радови за безбедносне потребе, које укључују, захтевају и садрже тајне податке.

Када спроводи набавке из става 1. овог члана наручилац је дужан да спречи постојање сукоба интереса, да обезбеди када је то могуће конкуренцију и да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене.

На основу достављеног плана набавки Влада доноси одлуку о спровођењу поступака и обавештава о томе надлежни одбор Народне скупштине.

Влада уређује поступак јавне набавке у области одбране и безбедности и утврђује списак добара, услуга и радова из става 1. овог члана.

Набавке у области одбране и безбедности на које се не примењује закон

Члан 128.

Одредбе овог закона и подзаконског акта из члана 127. став 6. овог закона, не примењују се на набавке:

- 1) из члана 127. овог закона, ако су уговори додељени у складу са међународним споразумима Републике Србије закљученим са другом државом или међународном организацијом;
- 2) неопходне и искључиво усмерене за потребе обавештајних активности;
- 3) које се спроводе у иностранству, када су војне или полицијске снаге размештене изван територије Републике Србије, ако оперативне потребе захтевају да уговори буду склопљени са правним лицима или државним субјектима на подручју операција;
- 4) у оквиру програма сарадње који се заснивају на истраживању и развоју новог производа, које заједно реализује Република Србија и једна или више држава или међународних организација, ако је примењиво на наредне фазе целог и дела животног века тог производа;
- 5) где би примена поступка јавне набавке довела до откривања информација које се сматрају кључним за безбедност, а на основу одлуке Владе.

У случају из става 1. тачка 4) овог члана надлежно министарство, односно надлежни државни орган ће поднети извештај Влади о реализацији програма сарадње.

Посебна правила поступка код јавних набавки у области одбране и безбедности

Члан 129.

Уговор о јавној набавци додељује се у рестриктивном или преговарачком поступку са објављивањем позива за подношење понуда и у другим поступцима јавне набавке ако су за то испуњени услови прописани овим законом или подзаконским актом из члана 127. став 6. овог закона.

У случају спровођења рестриктивног поступка не примењује се члан 33. став 5. овог закона.

Преговарачки поступак из члана 36. став 1. тач. 4) и 5) овог закона може се спроводити ако од првобитно закљученог уговора није протекло више од три године, осим у изузетним случајевима, који се утврђују с обзиром на рок трајања опреме, инсталација или система и техничке тешкоће које би промена добављача проузроковала.

Оквирни споразум чији је предмет јавна набавка у области одбране и безбедности не може трајати дуже од пет година, осим у изузетним случајевима, који се утврђују с обзиром на рок трајања опреме, инсталација или система и техничке тешкоће које би промена добављача проузроковала.

Предмет оквирног споразума могу бити и радови искључиво у одбрамбене сврхе и безбедносно осетљиви радови.

Примена закона од стране добављача

Члан 130.

Понуђач може у понуди укључити подизвођаче које ће ангажовати ради извршења јавне набавке или навести да ће подизвођаче изабрати, након закључења уговора о јавној набавци.

Одредбе овог закона примењују добављачи приликом избора трећих лица као подизвођача, након закљученог уговора о јавној набавци или оквирног споразума, ако је наручилац захтевао да одређени део набавке добављач изврши преко подизвођача.

Трећим лицима у смислу става 1. овог члана не сматрају се подизвођачи који су као такви укључени у понуду и понуђачи који чине групу понуђача, који су поднели заједничку понуду и са њима повезана лица.

Приликом подношења понуде подноси се списак лица која се у смислу става 3. овог члана не сматрају трећим лицима, као и све касније измене.

Извештаји о спроведеним набавкама у области одбране и безбедности

Члан 131.

О спроведеним набавкама из чл. 127. и 128. овог закона наручилац доставља годишњи извештај Влади и надлежном одбору Народне скупштине до 31. марта текуће године, за претходну годину.

Извештај из става 1. овог члана нарочито садржи податке о предмету набавке, начину на који је поступак спроведен, поднетим понудама, критеријуму за избор најповољније понуде, закљученом уговору и добављачу.

Форму и садржину извештаја из става 1. овог члана ближе уређује Влада.

VI. ЕВИДЕНЦИЈА И ИЗВЕШТАЈИ О ЈАВНИМ НАБАВКАМА

Евиденција и извештаји о јавним набавкама

Члан 132.

Наручилац је дужан да прикупља и евидентира податке о поступцима јавних набавки и закљученим уговорима о јавним набавкама.

Наручилац доставља у електронској форми Управи за јавне набавке тромесечни извештај о:

- 1) спроведеним поступцима јавне набавке;
- 2) спроведеним поступцима набавке на које није примењивао одредбе овог закона;
- 3) спроведеним преговарачким поступцима без објављивања позива за подношење понуда;
- 4) трошковима припремања понуда у поступцима јавне набавке;
- 5) закљученим уговорима о јавној набавци;

- 6) јединичним ценама добара, услуга и најзаступљенијих радова;
- 7) измењеним уговорима о јавној набавци;
- 8) обустављеним поступцима јавне набавке;
- 9) поступцима у којима је поднет захтев за заштиту права и поништеним поступцима;
- 10) извршењу уговора о јавној набавци.

Управа за јавне набавке ближе уређује садржину извештаја о јавним набавкама и начин вођења евиденције о јавним набавкама.

Извештаје из става 1. овог члана, наручилац доставља најкасније до 10. у месецу који следи по истеку тромесечја.

Управа за јавне набавке је дужна да на основу достављених тромесечних извештаја наручилаца припреми збирни тромесечни извештај о спроведеним поступцима и закљученим уговорима и да га објави на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници у року од месец дана од истека рока из става 4. овог члана.

Извештаји о јавним набавкама

Члан 133.

Управа за јавне набавке може затражити од наручиоца извештај са додатним подацима, о сваком појединачном уговору о јавној набавци или поступку јавне набавке.

Наручилац је дужан да тражене податке достави Управи за јавне набавке у најкраћем могућем року, а најкасније осам дана од пријема захтева Управе за јавне набавке.

Управа за јавне набавке је дужна да на основу појединачних, тромесечних извештаја наручилаца припреми полугодишњи и годишњи извештај о јавним набавкама.

Управа за јавне набавке је дужна да полугодишњи извештај о јавним набавкама објави на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници до 30. септембра, а годишњи извештај до 31. марта текуће године, за претходну годину.

Извештај из става 4. овог члана доставља се Влади пре објављивања.

У извештају из става 4. овог члана Управа за јавне набавке даје предлог општих и појединачних мера за унапређење система јавних набавки.

VII. СЛУЖБЕНИК И УПРАВА ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Службеник за јавне набавке

Члан 134.

Наручилац је дужан да својим актом којим уређује систематизацију радних места одреди радно место у оквиру којег ће се обављати послови јавних набавки.

Наручилац чија је укупна вредност планираних јавних набавки на годишњем нивоу већа од седмоструког износа из члана 39. став 1. овог закона, мора да има најмање једног службеника за јавне набавке.

Службеник за јавне набавке је лице које је обучено за обављање послова јавних набавки.

Начин и програм стручног оспособљавања и начин полагања стручног испита за службеника за јавне набавке утврђује Управа за јавне набавке.

Наручилац је дужан да лицу које обавља послове јавних набавки омогући да у року од три месеца од дана заснивања радног односа, односно од дана када се стекну услови, положи стручни испит за службеника за јавне набавке.

Управа за јавне набавке

Члан 135.

Управа за јавне набавке је посебна организација која врши надзор над применом овог закона, доноси подзаконске акте и обавља стручне послове у области јавних набавки, прати спровођење поступака јавних набавки, контролише примену појединих поступака, управља Порталом јавних набавки, припрема извештаје о јавним набавкама, предлаже мере за унапређење система јавних набавки, пружа стручну помоћ наручиоцима и понуђачима, доприноси стварању услова за економичну, ефикасну и транспарентну употребу јавних средстава у поступку јавне набавке.

На рад и организацију Управе за јавне набавке примењују се прописи о државној управи, ако овим законом није другачије одређено.

Послови Управе за јавне набавке

Члан 136.

Управа за јавне набавке обавља следеће послове:

- 1) врши надзор над применом овог закона;
- 2) доноси подзаконске акте у области јавних набавки;
- 3) учествује у припреми прописа у области јавних набавки;
- 4) даје мишљење о тумачењу и примени одредби овог закона;
- 5) испитује испуњеност услова за спровођење преговарачког поступка из члана 36. овог закона и конкурентног дијалога;
- 6) предлаже Влади списак наручилаца, према подацима из извештаја и евиденција о јавним набавкама које поседује;
- 7) учествује у изради плана за борбу против корупције;
- 8) именује грађанског надзорника;
- 9) сачињава моделе оквирних споразума;
- 10) даје сагласност на одлуку, односно споразум из чл. 48. и 50. овог закона;
- 11) прописује стандардне обрасце огласа о јавним набавкама;
- 12) води списак негативних референци;
- 13) прописује начин вођења евиденције и сачињавања извештаја о јавним набавкама;
- 14) сачињава тромесечни, полугодишњи и годишњи извештај о јавним набавкама;

15) прописује начин и програм стручног оспособљавања и начин полагања стручног испита за службеника за јавне набавке и води регистар службеника за јавне набавке;

16) управља Порталом јавних набавки;

17) предузима мере ради развоја и унапређења система јавних набавки;

18) подноси захтев за заштиту права;

19) обавештава Државну ревизорску институцију и буџетску инспекцију када утврди неправилности у спровођењу поступака јавних набавки и достављању извештаја о јавним набавкама;

20) покреће прекршајни поступак када на било који начин сазна да је учињена повреда овог закона која може бити основ прекршајне одговорности;

21) покреће поступак за утврђивање ништавости уговора о јавној набавци;

22) припрема моделе одлука и других аката које наручилац доноси у поступку јавне набавке;

23) прикупља статистичке и друге податке о спроведеним поступцима, закљученим уговорима о јавним набавкама и о ефикасности система јавних набавки у целини;

24) објављује и дистрибуира одговарајућу стручну литературу;

25) прикупља информације о јавним набавкама у другим државама;

26) припрема планове и нормативне акте и уз сагласност Владе предузима друге активности у вези са преговорима о приступању Европској унији, у области јавних набавки;

27) сарађује са страним институцијама и стручњацима из области јавних набавки;

28) сарађује са другим државним органима и организацијама, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе;

29) обавља друге послове у складу са законом.

У вршењу надзора Управе за јавне набавке над применом овог закона сви државни органи и организације, службе и органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, наручиоци и понуђачи, односно подносиоци пријава, дужни су да доставе Управи за јавне набавке тражене информације и документе који су у њиховом поседу или под њиховом контролом, у року који одреди Управа за јавне набавке.

Управа за јавне набавке подноси посебан годишњи извештај о спроведеном надзору над применом овог закона Влади и одбору Народне скупштине надлежном за финансије, до 30. априла текуће године за претходну годину.

Директор Управе за јавне набавке

Члан 137.

Управа за јавне набавке има директора кога из редова стручњака у области јавних набавки поставља Влада, након спроведеног јавног конкурса.

За директора Управе за јавне набавке може бити постављено лице које има стечено високо образовање из научне области правне, економске или техничке науке на студијама другог степена (дипломске академске студије – мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно високо образовање које је законом изједначено са академским називом мастер на основним студијама у трајању од најмање четири године, најмање пет година радног искуства на пословима јавних набавки и које испуњава друге услове прописане за рад у органима државне управе.

Директор Управе за јавне набавке доноси акт којим уређује систематизацију радних места.

VIII. ЗАШТИТА ПРАВА У ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки

Члан 138.

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија) је самосталан и независан орган Републике Србије, који обезбеђује заштиту права у поступцима јавних набавки.

Републичка комисија има статус правног лица.

Седиште Републичке комисије је у Београду.

Републичка комисија има печат, у складу са законом.

Средства за рад Републичке комисије обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Надлежност

Члан 139.

У оквиру својих надлежности Републичка комисија:

- 1) одлучује о захтеву за заштиту права;
- 2) одлучује о закључењу уговора у случају из члана 30. став 3. овог закона;
- 3) одлучује о жалби против закључка наручиоца и Управе за јавне набавке;
- 4) одлучује о предлогу наручиоца да поднети захтев за заштиту права не спречава доношење одлуке, односно закључење уговора или оквирног споразума;
- 5) одлучује о предлогу подносиоца захтева за заштиту права да се забрани закључење или извршење уговора о јавној набавци;
- 6) одлучује о трошковима поступка заштите права и трошковима припреме понуде;
- 7) прати и контролише спровођење одлука које доноси;
- 8) изриче новчане казне наручиоцу и одговорном лицу наручиоца;
- 9) поништава уговор о јавној набавци;
- 10) води прекршајни поступак у првом степену;
- 11) покреће поступак за утврђивање ништавости уговора о јавној набавци;
- 12) сарађује са страним институцијама и стручњацима у области јавних набавки;
- 13) обавља и друге послове у складу са законом.

Састав и избор Републичке комисије

Члан 140.

Републичка комисија има председника и шест чланова.

Народна скупштина бира и разрешава председника и чланове Републичке комисије на предлог одбора Народне скупштине надлежног за финансије (у даљем тексту: надлежни одбор), након спроведеног јавног конкурса.

Председник и чланови Републичке комисије бирају се на период од пет година.

Исто лице може два пута бити бирано за председника Републичке комисије.

За члана Републичке комисије исто лице може бити бирано највише два пута, под условом да није бирано за председника Републичке комисије.

Надлежни одбор покреће поступак за утврђивање предлога за избор председника и чланова Републичке комисије најкасније шест месеци пре истека њиховог мандата, а поступак избора се окончава најкасније месец дана пре истека мандата.

Председник Републичке комисије представља Републичку комисију, руководи њеним радом и обавља друге послове у складу са законом.

У одсуству председника Републичке комисије, Републичку комисију представља заменик председника Републичке комисије кога из редова чланова именује председник Републичке комисије.

Услови за избор

Члан 141.

За председника Републичке комисије може бити бирано лице које испуњава услове потребне за избор за судију основног суда, осим услова у вези са Правосудном академијом, и које има радно искуство од пет година у области јавних набавки.

Председник Републичке комисије има плату у висини плате председника вишег суда.

За члана Републичке комисије може бити бирано лице које испуњава услове потребне за избор за судију основног суда, осим услова у вези са Правосудном академијом, и које има радно искуство од три године у области јавних набавки.

За члана Републичке комисије може бити бирано и лице које има стечено високо образовање из научне области правне, економске или техничко – технолошке науке на студијама другог степена (дипломске академске студије – мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно високо образовање које је законом изједначено са академским називом мастер на основним студијама у трајању од најмање четири године, најмање пет година радног искуства на пословима јавних набавки, стечен сертификат за службеника за јавне набавке и које испуњава друге услове прописане за рад у државним органима.

Најмање четири члана Републичке комисије бира се међу лицима која испуњавају услов из става 3. овог члана.

Члан Републичке комисије има плату у висини плате судије вишег суда.

Служба Републичке комисије

Члан 142.

Републичка комисија има Службу која врши стручне, опште – правне, финансијско – материјалне, и административно – техничке послове потребне за рад Републичке комисије. Службом руководи секретар, кога именује и разрешава председник Републичке комисије.

За секретара Републичке комисије може бити именовано лице које има стечено високо образовање из научне области правне науке на студијама другог степена, односно високо образовање које је законом изједначено са академским називом мастер на основним студијама у трајању од најмање четири године и које има најмање пет година радног искуства на правним пословима.

На секретара и запослене у Служби примењују се прописи који уређују радне односе у државним органима.

Унутрашње уређење и систематизацију радних места у Служби уређује Републичка комисија.

Листа вештака за јавне набавке

Члан 143.

Републичка комисија образује и води листу вештака који у складу са условима из овог закона учествују у раду Републичке комисије.

На листу вештака може бити уписано лице које је уписано у регистар сталних судских вештака и које положи стручни испит за службеника за јавне набавке.

Спречавање сукоба интереса и изузеће

Члан 144.

Председник, односно члан Републичке комисије не може обављати другу јавну функцију, вршити функцију у политичкој странци, нити обављати било коју другу функцију, службу, посао, дужност или активност која би могла утицати на његову самосталност у раду и поступању или која би умањивала његов углед или углед функције председника, односно члана Републичке комисије.

Председник или члан Републичке комисије не може одлучивати у поступку заштите права ако постоје разлози који доводе у сумњу његову непристрасност.

Председник или члан Републичке комисије не може одлучивати у поступку заштите права ако је са странком у поступку, у односу који одговара односу представника наручиоца и понуђача из члана 29. овог закона.

Странка у поступку има право да захтева изузеће члана Републичке комисије из разлога одређених у ст. 2. и 3. овог члана.

О захтеву за изузеће одлучује председник Републичке комисије.

Председник, односно члан Републичке комисије не може у периоду од две године после престанка функције, бити радно ангажован код понуђача који је био страна у поступку у којем је одлучивао, ако је процењена вредност набавке у том предмету била већа од износа из члана 57. овог закона.

Разрешење чланова Републичке комисије

Члан 145.

Председник или члан Републичке комисије биће разрешен пре истека мандата, ако:

1) буде осуђен за кривично дело на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци и ако га дело за које је осуђен чини недостојним за вршење функције;

2) ако изгуби радну способност;

3) се утврди да функцију врши супротно члану 144. овог закона;

4) ако се утврди да функцију обавља нестручно и несавесно;

5) ако се утврди да не испуњава услове за избор из члана 141. овог закона.

Иницијативу за разрешење председника или члана Републичке комисије може поднети свако лице, надлежном одбору.

Надлежни одбор, подноси Народној скупштини образложени предлог за разрешење председника или члана Републичке комисије са доказима за његово разрешење.

Председнику, односно члану Републичке комисије мора се омогућити да се у Народној скупштини изјасни о разлозима за његово разрешење.

Начин рада Републичке комисије

Члан 146.

Републичка комисија ради и одлучује у већима од три члана.

Свако веће чине најмање два члана која су изабрана у складу са чланом 141. став 3. овог закона, од којих је један председник већа.

За пуноважно одлучивање на седници већа потребно је присуство свих чланова већа.

У случају одсуства члана већа њега може заменити председник Републичке комисије или члан Републичке комисије из другог већа, кога одреди председник Републичке комисије.

Ако је процењена вредност јавне набавке већа од износа из члана 57. овог закона у раду већа на захтев подносиоца захтева за заштиту права или наручиоца, а на основу одлуке већа, могу учествовати и два вештака које са листе именују наручилац и подносилац захтева.

Чланови већа могу на сопствену иницијативу одлучити да у раду већа учествује и вештак, ако процене да је то потребно ради правилног утврђивања чињеничног стања и доношења одлуке.

За вештака се не може именовати лице које је са страном у поступку, у односу који одговара односу представника наручиоца и понуђача из члана 29. овог закона.

Накнаду трошкова и награду вештаку плаћа страна која га је ангажовала, према тарифи коју утврђује Републичка комисија.

Вештак нема право гласа у одлучивању.

Републичка комисија усваја начелне правне ставове у вези са применом прописа из њене надлежности на општој седници на којој учествују председник и сви чланови Републичке комисије.

Општу седницу сазива председник Републичке комисије по потреби, на захтев четири члана или када између већа настане несагласност у примени прописа.

Начин рада Републичке комисије ближе се уређује Пословником о раду Републичке комисије.

Пословник доноси Републичка комисија двотрећинском већином гласова, чланова и председника Републичке комисије.

Одговорност за рад

Члан 147.

Републичка комисија за свој рад одговара Народној скупштини.

Републичка комисија доставља Народној скупштини шестомесечни извештај о свом раду до 30. септембра, односно до 31. марта, у којем посебно наводи:

- 1) поступке који су делимично или потпуно поништени;
- 2) поступке у којима је донела одлуку да поднети захтев за заштиту права не задржава, односно задржава даље активности у поступку јавне набавке;
- 3) наручиоце који нису доставили тражену документацију и извештаје;
- 4) контроле које је извршила код наручилаца, резултате тих контрола и мере које је предузела да се утврђене неправилности отклоне;
- 5) наручиоце који нису поштовали упутства Републичке комисије и нису отклонили неправилности;
- 6) неправилности које су честе у поступцима јавних набавки и активности које је предузела да се уочене неправилности отклоне;
- 7) уговоре које је поништила;
- 8) наручиоце и одговорна лица наручиоца којима је изречена новчана казна;
- 9) прекршајне поступке које је покренула;
- 10) решења у прекршајном поступку које је донела;
- 11) одлуке Управног суда и Вишег прекршајног суда у вези са одлукама Републичке комисије;
- 12) друге активности које преузима ради заштите права;
- 13) поступке у којима није поступила у роковима које предвиђа овај закон и разлозима за кашњење;
- 14) статистику која је од значаја за праћење појава у поступку заштите права;
- 15) проблеме на које наилази у свом раду.

Ако је надлежном одбору достављена представка наручиоца или понуђача, односно другог заинтересованог лица које сматра да су његова права озбиљно повређена у поступку пред Републичком комисијом, или ако на други начин дође до сазнања која указују на нестручно и несавесно обављање функције од стране чланова тог органа, надлежни одбор може захтевати од Републичке комисије да у одређеном року достави извештај о сваком појединачном предмету у којем је одлучивала.

У случају из става 3. овог члана Републичка комисија је у обавези да надлежном одбору у остављеном року достави целокупну документацију о одређеном предмету, а члан већа Републичке комисије које је одлучивало у том предмету може бити позван да пред надлежним одбором усмено образложи став Републичке комисије о предмету и донетој одлуци.

2. Поступак заштите права

Активна легитимација у поступку

Члан 148.

Захтев за заштиту права може да поднесе понуђач, подносилац пријаве, кандидат, односно заинтересовано лице (у даљем тексту: подносилац захтева).

Захтев за заштиту права у име лица из става 1. овог члана, може да поднесе пословно удружење.

Захтев за заштиту права може да поднесе Управа за јавне набавке, Државна ревизорска институција, јавни правобранилац и грађански надзорник.

Органи и организације из става 3. овог члана нису дужни да подносе захтев за заштиту права на захтев лица из ст. 1. и 2. овог члана ако то лице није искористило право на подношење захтева.

У случају подношења захтева за заштиту права из става 3. овог члана сходно се примењују одредбе овог закона које се примењују у случају подношења захтева од стране подносиоца захтева из става 1. овог члана, осим одредбе члана 156. став 1. овог закона.

На питања поступка заштите права која нису уређена овим законом сходно се примењују одредбе закона којим се уређује управни поступак.

Рокови и начин подношења захтева за заштиту права

Члан 149.

Захтев за заштиту права подноси се Републичкој комисији, а предаје наручиоцу.

Захтев за заштиту права може се поднети у току целог поступка јавне набавке, против сваке радње наручиоца, осим ако овим законом није другачије одређено.

Захтев за заштиту права којим се оспорава врста поступка, садржина позива за подношење понуда или конкурсне документације сматраће се благовременим ако је примљен од стране наручиоца најкасније седам дана пре истека рока за подношење понуда, а у поступку јавне набавке мале вредности и квалификационом поступку ако је примљен од стране наручиоца три дана пре истека рока за подношење понуда, без обзира на начин достављања.

У случају подношења захтева за заштиту права из става 3. овог члана долази до застоја рока за подношење понуда.

Одредба става 3. овог члана не примењује се у случају преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда, ако подносилац захтева или са њим повезано лице није учествовао у том поступку.

После доношења одлуке о додели уговора, одлуке о закључењу оквирног споразума, одлуке о признавању квалификације и одлуке о обустави поступка, рок за подношење захтева за заштиту права је десет дана од дана пријема одлуке, а у случају јавне набавке мале вредности је пет дана од дана пријема одлуке.

У случају преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда, рок за подношење захтева за заштиту права је десет дана од дана објављивања одлуке о додели уговора на Порталу јавних набавки.

На достављање захтева за заштиту права сходно се примењују одредбе о начину достављања одлуке из члана 108. ст. 6. до 9. овог закона.

Примерак захтева за заштиту права подносилац истовремено доставља Републичкој комисији.

Захтевом за заштиту права не могу се оспоравати радње наручиоца предузете у поступку јавне набавке ако су подносиоцу захтева били или могли бити познати разлози за његово подношење пре истека рока за подношење захтева из става 3. овог члана, а подносилац захтева га није поднео пре истека тог рока.

Ако је у истом поступку јавне набавке поново поднет захтев за заштиту права од стране истог подносиоца захтева, у том захтеву се не могу оспоравати радње наручиоца за које је подносилац захтева знао или могао знати приликом подношења претходног захтева.

О поднетом захтеву за заштиту права наручилац обавештава све учеснике у поступку јавне набавке, односно објављује обавештење о поднетом захтеву на Порталу јавних набавки, најкасније у року од два дана од дана пријема захтева за заштиту права.

Последице поднетог захтева за заштиту права и привремене мере

Члан 150.

Захтев за заштиту права задржава даље активности наручиоца у поступку јавне набавке, до доношења одлуке о поднетом захтеву за заштиту права, осим у случају преговарачког поступка из члана 36. став 1. тачка 3) овог закона или ако Републичка комисија на предлог наручиоца не одлучи другачије.

Ако је захтев за заштиту права поднет након закључења уговора у складу са чланом 112. став 2. овог закона наручилац не може извршити уговор о јавној набавци до доношења одлуке о поднетом захтеву за заштиту права, осим ако Републичка комисија на предлог наручиоца не одлучи другачије.

Одлуку из ст. 1. и 2. овог члана, Републичка комисија доноси у случају када би задржавање активности наручиоца у поступку јавне набавке, односно у извршењу уговора о јавној набавци проузроковало велике тешкоће у раду или пословању наручиоца које су несразмерне вредности јавне набавке, односно значајно угрозило интерес Републике Србије.

Ако наручилац сматра да постоје услови из става 3. овог члана, дужан је да одмах по пријему, без претходне провере, захтев за заштиту права и комплетну документацију из поступка јавне набавке достави Републичкој комисији са образложеним предлогом за доношење одлуке из ст. 1. или 2. овог члана.

Ако утврди да су испуњени услови Републичка комисија доноси решење којим усваја предлог наручиоца у року од пет дана од дана пријема предлога.

Ако је захтев за заштиту права уложен у случају спровођења преговарачког поступка из члана 36. став 1. тачка 3) овог закона, подносилац захтева може предложити да Републичка комисија донесе решење којим се забрањује наручиоцу да закључи, односно изврши уговор о јавној набавци.

Републичка комисија ће у року од пет дана решењем усвојити предлог подносиоца захтева уколико утврди да би закључење, односно извршење уговора о јавној набавци без претходне провере правилности поступка могло да проузрокује знатну штету по јавна средства.

Ако Републичка комисија донесе решење из става 7. овог члана, наручилац не може закључити, односно извршити уговор о јавној набавци.

Након доношења решења из ст. 5. и 7. овог члана поступак се наставља пред Републичком комисијом.

Садржина захтева за заштиту права

Члан 151.

Захтев за заштиту права садржи:

- 1) назив и адресу подносиоца захтева и лице за контакт;
- 2) назив и адресу наручиоца;
- 3) податке о јавној набавци која је предмет захтева, односно о одлуци наручиоца;
- 4) повреде прописа којима се уређује поступак јавне набавке;
- 5) чињенице и доказе којима се повреде доказују;
- 6) потврду о уплати таксе из члана 156. овог закона;
- 7) потпис подносиоца.

Ако поднети захтев за заштиту права не садржи све податке из става 1. овог члана, наручилац ће без одлагања, позвати подносиоца захтева да у року од два дана допуни захтев.

Ако подносилац захтева не поступи у року из става 2. овог члана, односно ако не допуни захтев у складу са позивом за допуну, наручилац ће такав захтев одбацити закључком.

Против закључка наручиоца из става 3. овог члана подносилац захтева може у року од три дана од дана пријема закључка поднети жалбу Републичкој комисији, док копију жалбе истовремено доставља наручиоцу.

Претходна провера захтева за заштиту права

Члан 152.

По пријему захтева за заштиту права, наручилац проверава да ли је захтев поднет у року и да ли је изјављен од стране лица које има активну легитимацију.

Ако је захтев за заштиту права неблаговремен или га је поднело лице које нема активну легитимацију, наручилац ће такав захтев одбацити закључком.

Против закључка из става 2. овог члана подносилац захтева може, у року од три дана од дана пријема тог закључка поднети жалбу Републичкој комисији док копију жалбе истовремено доставља наручиоцу.

Поступање наручиоца после претходног испитивања захтева за заштиту права

Члан 153.

После претходног испитивања, у року од пет дана од дана пријема уредног захтева за заштиту права, наручилац ће:

1) решењем усвојити захтев за заштиту права;

2) доставити одговор на захтев за заштиту права и комплетну документацију из поступка јавне набавке Републичкој комисији ради одлучивања о захтеву за заштиту права.

Решење из става 1. тачка 1) овог члана наручилац доставља подносиоцу захтева, понуђачима и Републичкој комисији у року од три дана од дана доношења.

У случају из става 1. тачка 2) овог члана наручилац је дужан да писмено, у року од три дана од дана достављања захтева Републичкој комисији, обавести подносиоца захтева.

После пријема писменог обавештења о повлачењу захтева за заштиту права, наручилац, односно Републичка комисија ће закључком обуставити поступак заштите права.

Поступак пред Републичком комисијом

Члан 154.

Након пријема захтева за заштиту права од наручиоца, Републичка комисија у року од три дана утврђује да ли:

1) је захтев за заштиту права поднет у року;

2) подносилац захтева има активну легитимацију;

3) захтев садржи све обавезне податке из члана 151. овог закона.

Ако Републичка комисија утврди да захтев за заштиту права не садржи све обавезне податке из члана 151. овог закона позваће подносиоца захтева за заштиту права да захтев допуни у року од два дана.

Републичка комисија ће закључком одбацити захтев за заштиту права ако утврди да није испуњен неки од услова из става 1. тач. 1) до 2) овог члана или ако подносилац захтева у предвиђеном року не допуни захтев за заштиту права.

Републичка комисија може пре доношења своје одлуке да тражи додатну документацију, податке, објашњења и мишљења од наручиоца, подносиоца захтева или других учесника у поступку, Управе за јавне набавке и других лица и да оствари увид у остале документе код странака у поступку јавне набавке, као и да прикупи друге податке за доношење одлуке.

Сва лица и органи из става 4. овог члана дужни су да поступају у року који је Републичка комисија одредила у захтеву за добијање документације, података, објашњења и мишљења.

У случају да понуђач или наручилац нису доставили тражену документацију, податке, објашњења или мишљења у року из става 5. овог члана Републичка комисија ће донети одлуку према стању расположивих доказа у предмету, односно сумња која је последица изостанка наведених доказа, биће узета на штету странке која није поступила по налогу.

Одржавање усмене расправе

Члан 155.

Странке у поступку могу предложити да се одржи усмена расправа ако сложеност чињеничне или правне ситуације то захтева.

Подносилац захтева може предложити одржавање усмене расправе у захтеву за заштиту права, а наручилац у одговору на захтев.

О предлогу за одржавање усмене расправе одлучује Републичка комисија.

Усмена расправа је јавна и одржава се у просторијама Републичке комисије.

Јавност ће бити искључена уколико је то потребно ради заштите пословне тајне у смислу закона којим се уређују заштита пословне тајне или заштите података у смислу закона којим се уређује тајност података.

О усменој расправи сачињава се записник.

Такса и трошкови поступка

Члан 156.

Подносилац захтева за заштиту права је дужан да на одређени рачун буџета Републике Србије уплати таксу у износу од:

- 1) 15.000 динара у поступку по жалби на закључак Управе за јавне набавке из члана 83. овог закона;
- 2) 40.000 динара у поступку јавне набавке мале вредности и преговарачком поступку без објављивања позива за подношење понуда;

3) 80.000 динара ако се захтев за заштиту права подноси пре отварања понуда или ако процењена вредност јавне набавке, односно понуђена цена понуђача којем је додељен уговор није већа од 80.000.000 динара;

4) 0,1 % процењене вредности јавне набавке, односно понуђене цене понуђача којем је додељен уговор, ако је та вредност већа од 80.000.000 динара.

Свака странка у поступку сноси трошкове које проузрокује својим радњама.

Ако је захтев за заштиту права основан, наручилац мора подносиоцу захтева за заштиту права на писани захтев надокнадити трошкове настале по основу заштите права.

Ако захтев за заштиту права није основан, подносилац захтева за заштиту права мора наручиоцу на писани захтев надокнадити трошкове настале по основу заштите права.

Ако је захтев за заштиту права делимично усвојен, Републичка комисија одлучује да ли ће свака странка сносити своје трошкове или ће трошкови бити подељени сразмерно усвојеном захтеву за заштиту права.

Странке у захтеву морају прецизно да наведу трошкове за које траже накнаду.

Накнаду трошкова могуће је тражити до доношења одлуке наручиоца, односно Републичке комисије о поднетом захтеву за заштиту права.

О трошковима одлучује Републичка комисија. Одлука Републичке комисије је извршни наслов.

Одлука Републичке комисије

Члан 157.

Републичка комисија одлучује у границама поднетог захтева за заштиту права и дужна је да се изјасни о свим наводима подносиоца захтева, као и о повредама за које подносилац захтева није знао, а које су утицале на одлуку наручиоца у поступку јавне набавке.

Републичка комисија по службеној дужности испитује и да ли су испуњени законски услови за примену одређеног поступка јавне набавке, да ли су прекршене одредбе закона због којих се уговор може поништити или је уговор ништав.

У случају из става 2. овог члана Републичка комисија може наставити поступак и ако подносилац захтева за заштиту права повуче захтев.

Републичка комисија ће извести доказе за које оцени да су од утицаја за доношење правилне и законите одлуке о поднетом захтеву за заштиту права.

Републичка комисија закључком:

- 1) одбацује захтев за заштиту права;
- 2) обуставља поступак на основу пријема писменог обавештења о одустајању од захтева за заштиту права пре доношења одлуке;
- 3) одбацује жалбу као недопуштenu, неблаговремену или изјављену од стране неовлашћеног лица;
- 4) одбацује захтев за покретање прекршајног поступка.

Републичка комисија решењем:

- 1) усваја захтев за заштиту права и, у целини или делимично, поништава поступак јавне набавке, уколико је захтев за заштиту права основан;
- 2) одбија захтев за заштиту права као неоснован;
- 3) потврђује или поништава закључак наручиоца;
- 4) потврђује или поништава закључак Управе за јавне набавке;
- 5) усваја или одбија предлог наручиоца из члана 30. став 3. овог закона;

- 6) усваја или одбија предлог из члана 150. став 4. и члана 150. став 6. овог закона;
- 7) изриче новчане казне;
- 8) поништава уговор;
- 9) одлучује у прекршајном поступку.

Републичка комисија је дужна да образложи своју одлуку и наручиоцу наложи предузимање одређених радњи у року од најдуже 25 дана у сврху правилног и законитог окончања конкретног поступка јавне набавке.

Рок за доношење и достављање одлуке

Члан 158.

Републичка комисија је дужна да о захтеву за заштиту права одлучи решењем у року од 20 дана од дана пријема уредног захтева за заштиту права, а најкасније у року од 30 дана од дана подношења уредног захтева за заштиту права.

О жалби против закључка наручиоца Републичка комисија је дужна да одлучи у року од осам дана од дана пријема жалбе.

О жалби против закључка Управе за јавне набавке, Републичка комисија је дужна да одлучи у року од осам дана од дана пријема документације у вези са негативном референцом.

Рок из става 1. овог члана, се изузетно, у нарочито оправданим случајевима, може продужити за 15 дана, о чему се уз образложење продужења рока, обавештавају подносилац захтева и наручилац.

Републичка комисија је дужна да одлуку из ст. 1. до 3. овог члана достави наручиоцу, подносиоцу захтева и изабраном понуђачу, односно Управи за јавне набавке у року од пет дана од дана доношења.

Одлука Републичке комисије се одмах након достављања странкама у поступку, објављује на интернет страници Републичке комисије и на Порталу јавних набавки.

Наручилац је дужан да обавести све учеснике у поступку о донетој одлуци Републичке комисије.

Право на управни спор

Члан 159.

Против одлуке Републичке комисије не може се изјавити жалба.

Против одлуке Републичке комисије може се покренути управни спор у року од 30 дана од дана пријема одлуке.

Управни спор може се покренути и када Републичка комисија није донела и доставила одлуку у роковима предвиђеним чланом 158. овог закона.

Покретање управног спора не одлаже извршење одлуке Републичке комисије.

3. Посебна овлашћења Републичке комисије

Достављање извештаја и документације

Члан 160.

Наручилац је дужан да поступи по налозима Републичке комисије садржаним у њеној одлуци у року предвиђеном том одлуком.

Републичка комисија може да захтева од наручиоца да поднесе извештај, документацију и изјаве представника наручиоца о спровођењу одлуке Републичке комисије.

Наручилац је дужан да извештај, документацију и изјаве из претходног става поднесе у року који одређује Републичка комисија.

Контрола код наручиоца

Члан 161.

Чланови републичке комисије могу спровести контролу извршења одлуке Републичке комисије.

Републичка комисија обавештава наручиоца о спровођењу контроле, најкасније три дана пре отпочињања контроле.

Ако се основано сумња да постоји опасност уклањања или измена доказа који се налазе код наручиоца, може се спровести ненајављена контрола код наручиоца.

Контролу код наручиоца спроводе најмање два члана већа Републичке комисије које је одлучивало у поступку поводом којег се спроводи контрола.

О спроведеној контроли код наручиоца сачињава се записник.

Члан Републичке комисије који спроводи контролу овлашћен је да:

- 1) изврши преглед и копирање документације у вези са предметном јавном набавком;
- 2) запечати пословне просторије и документа за време контроле;
- 3) узме изјаве од представника наручиоца и других запослених код наручиоца, а ако је потребна посебна писана изјава одредиће рок за достављање изјаве Републичкој комисији.

Представници наручиоца имају право да присуствују контроли и да дају своје примедбе које се уносе у записник о контроли.

Новчана казна

Члан 162.

Републичка комисија ће решењем изрећи новчану казну наручиоцу у износу од 80.000 до 1.000.000 динара и одговорном лицу наручиоца у износу од 20.000 до 80.000 динара, ако наручилац:

- 1) по поднетом захтеву за заштиту права не поступи на начин и у року одређеном у члану 153. став 1. овог закона;
- 2) не достави додатну документацију, податке, објашњења или мишљења, након захтева Републичке комисије и у року који одреди Републичка комисија;
- 3) не достави извештај и изјаве представника наручиоца о спроведеној одлуци Републичке комисије;
- 4) не омогући контролу у складу са чланом 161. овог закона;
- 5) није поступио у складу са одлуком Републичке комисије.

Новчану казну из става 1. овог члана изриче веће Републичке комисије које одлучује о захтеву за заштиту права.

Решење из става 1. овог члана Републичка комисија објављује на својој интернет страници.

Поништење уговора

Члан 163.

Републичка комисија може сама или на захтев подносиоца захтева или заинтересованог лица, поништити уговор о јавној набавци ако утврди да је наручилац:

1) закључио уговор о јавној набавци применом преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда, а за примену тог поступка нису постојали услови предвиђени овим законом и није објавио обавештење о покретању поступка и одлуку о додели уговора;

2) закључио уговор о јавној набавци пре истека рока за подношење захтева за заштиту права;

3) закључио уговор о јавној набавци након подношења захтева за заштиту права, а пре одлуке Републичке комисије;

4) закључио уговор о јавној набавци супротно одлуци Републичке комисије из члана 150. овог закона;

5) закључио уговор о јавној набавци кршећи одредбе и услове оквирног споразума.

Захтев за поништење уговора доставља се уз захтев за заштиту права или у року од 30 дана од дана сазнања за разлог поништења, а најкасније у року од годину дана од закључења уговора.

Поништењем уговор о јавној набавци престаје, а уговорне стране су дужне вратити оно што су примиле по основу таквог уговора.

Ако се оно што је примљено по основу поништеног уговора о јавној набавци не може вратити или ако се природа оног што је примљено противи враћању, наручилац је дужан да савесном добављачу плати за испоручена добра, пружене услуге, односно изведене радове.

Уколико би поништење уговора о јавној набавци имало несразмерне последице по рад или пословање наручиоца или интересе Републике Србије, Републичка комисија неће поништити уговор о јавној набавци, али може скратити рок важења уговора или изрећи новчану казну из члана 162. овог закона.

Републичка комисија ће поднети тужбу за утврђивање ништавости уговора о јавној набавци када на било који начин сазна да је закључен уговор о јавној набавци ништав.

Забрана злоупотребе захтева за заштиту права

Члан 164.

Забрањено је подношење захтева за заштиту права ради остварења неког другог циља, а не оног због којег је то право признато.

Републичка комисија по службеној дужности пази на постојање злоупотребе захтева за заштиту права.

Претпоставља се да је подносилац захтева чија су три захтева за заштиту права одбијена у периоду од шест месеци непрекидно, злоупотребио захтев за заштиту права, осим ако у поступку пред Републичком комисијом не докаже супротно.

Републичка комисија ће подносиоцу захтева за којег је утврдила да је злоупотребио захтев за заштиту права изрећи новчану казну из члана 162. овог закона.

Прекршајни поступак

Члан 165.

Републичка комисија води прекршајни поступак у првом степену за прекршаје прописане овим законом.

Прекршајни поступак води веће Републичке комисије у чијем раду не могу учествовати чланови Републичке комисије који су учествовали у раду већа које је одлучивало у поступку заштите права у вези са истим поступком набавке.

Прекршајни поступак пред Републичком комисијом покреће се на захтев Управе за јавне набавке, Државне ревизорске институције, другог овлашћеног органа или по службеној дужности, одмах по сазнању за прекршај.

Против првостепеног решења о прекршају може се изјавити жалба Вишем прекршајном суду.

Предлог за разрешење одговорног лица

Члан 166.

Републичка комисија може поднети предлог за разрешење руководиоца или одговорног лица наручиоца за којег утврди да упркос изреченим новчаним казнама у поступку заштите права или прекршајном поступку не поступа у складу са одлукама Републичке комисије или наставља да грубо крши одредбе овог закона.

Предлог за разрешење подноси се органу који врши надзор над радом, односно пословањем наручиоца.

4. Посебно овлашћење организације надлежне за заштиту конкуренције

Члан 167.

Организација надлежна за заштиту конкуренције, може понуђачу, односно заинтересованом лицу изрећи меру забране учешћа у поступку јавне набавке ако утврди да је понуђач, односно заинтересовано лице повредило конкуренцију у поступку јавне набавке у смислу закона којим се уређује заштита конкуренције.

Мера из става 1. овог члана може трајати до две године.

Против одлуке из става 1. овог члана може се покренути управни спор у року од 30 дана од дана пријема одлуке.

IX. НИШТАВОСТ УГОВОРА

Ништави уговори о јавној набавци

Члан 168.

Ништави су уговори о јавној набавци:

- 1) који су закључени без претходно спроведеног поступка јавне набавке, а који је наручилац био дужан да спроведе према одредбама овог закона;
- 2) који су закључени супротно одредбама овог закона о спречавању корупције и сукоба интереса;
- 3) код којих наручилац овласти треће лице, које није наручилац, да закључи уговор да би се на тај начин избегла примена овог закона;
- 4) који представљају измене и допуне првобитног уговора закључене у супротности са одредбама овог закона;

5) који су закључени противно одлуци Републичке комисије.

Х. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји наручиоца

Члан 169.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај наручилац, ако:

- 1) не заштити податке о понуди и понуђачу (члан 14);
- 2) не евидентира све фазе поступка јавне набавке, не води евиденцију о закљученим уговорима о јавној набавци или ако не чува документацију из поступка јавне набавке (члан 16);
- 3) не обавља комуникацију на начин прописан овим законом (чл. 20. и 21);
- 4) не објави или не достави конкурсну документацију, измене и допуне конкурсне документације или одговор на захтев за појашњењем конкурсне документације (чл. 62. и 63);
- 5) не поштује одредбе о одређивању и коришћењу техничких спецификација и стандарда (чл. 70 – 74);
- 6) донесе одлуку о додели уговора, а нису испуњени услови за примену изузетка (члан 107. став 4);
- 7) не донесе одлуку у року из члана 108. став 2. овог закона;
- 8) након што је обуставио поступак јавне набавке из разлога предвиђених у члану 109. став 2. овог закона поново покрене поступак јавне набавке у истој буџетској години, односно у наредних шест месеци;
- 9) ако не омогући понуђачу, односно подносиоцу пријаве увид у документацију о спроведеном поступку јавне набавке (члан 110);
- 10) не достави извештај Управи за јавне набавке (чл. 132. и 133);
- 11) нема запосленог службеника за јавне набавке или ако не омогући лицу запосленом на пословима за јавне набавке да стекне сертификат службеника за јавне набавке (члан 134).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице наручиоца новчаном казном од 30.000 до 80.000 динара.

Новчаном казном од 200.000 до 1.500.000 динара казниће се за прекршај наручилац, ако:

- 1) спроведе набавку без примене овог закона када нису постојали разлози за изузеће од примене овог закона (чл. 7, 122 и 128);
- 2) не одбије понуду лица која су учествовала у планирању јавне набавке, припремала конкурсну документацију или поједине њене делове или су та лица сарађивала са понуђачем (члан 23);
- 3) закључи уговор о јавној набавци у случају постојања сукоба интереса (чл. 29. и 30);
- 4) спроведе поступак јавне набавке који није отворен или рестриктивни поступак, а да за то нису постојали услови (чл. 34 – 39);
- 5) не донесе план набавки, не достави план набавки или извештај о извршењу плана набавки или ако не поштује правила о сачињавању плана набавки (члан 51);
- 6) покрене поступак јавне набавке, а да нису испуњени услови за покретање поступка (члан 52);

7) не објави претходно обавештење или позив за подношење понуда (чл. 59. и 60);

8) закључи уговор, а да нису испуњени услови (члан 112);

9) измени уговор о јавној набавци, а да разлог измене није објективна околност или разлог за измену није предвидео у конкурсној документацији или није објавио одлуку или није доставио извештај надлежним органима (члан 115);

10) након поднетог захтева за заштиту права донесе одлуку, односно закључи уговор или ако супротно одлуци Републичке комисије закључи или изврши уговор (члан 150);

11) на основу одлуке Републичке комисије не надокнади подносиоцу захтева трошкове поступка заштите права (члан 156. став 3);

12) не поступи по налозима садржаним у одлуци Републичке комисије у року предвиђеном том одлуком (члан 157).

За прекршај из става 3. овог члана казниће се и одговорно лице наручиоца новчаном казном од 80.000 до 150.000 динара.

Прекршаји понуђача

Члан 170.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај понуђач, односно подносилац пријаве ако:

1) не чува поверљиве податке о наручиоцу (члан 15);

2) поступи супротно одредби члана 25. овог закона;

3) не обавести наручиоца о промени података или ако достави нетачне податке о испуњености услова за учешће у поступку или даје нетачне податке у погледу стручних референци (члан 77);

4) као подизвођача ангажује лице које није наведено у понуди и уговору о јавној набавци супротно одредбама овог закона (члан 80);

5) на основу одлуке Републичке комисије не надокнади наручиоцу трошкове поступка заштите права (члан 156. став 4).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице понуђача, односно подносиоца пријаве новчаном казном од 30.000 до 80.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник, као понуђач, односно подносилац пријаве, новчаном казном у износу од 30.000 до 200.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице као понуђач, односно подносилац пријаве, новчаном казном у износу од 30.000 до 80.000 динара.

За прекршај из става 1. тачка 2) овог члана казниће се и лице које се радно ангажује, новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

Застарелост

Члан 171.

Застарелост гоњења за прекршаје наступа протеком три године од дана учињеног прекршаја из чл. 169. и 170. овог закона.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Започети поступци јавне набавке

Члан 172.

На поступке јавних набавки започете до дана почетка примене овог закона примењују се прописи по којима су започети.

Одлуке о признавању квалификације донете у рестриктивном и квалификационом поступку у складу са прописима важећим до ступања на снагу овог закона, престају да важе најкасније шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Започети поступци заштите права

Члан 173.

На поступке заштите права започете до дана почетка примене овог закона примењују се прописи по којима су започети.

Усклађивање рада Управе за заједничке послове

Члан 174.

Влада је дужна да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона обезбеди одговарајуће услове за рад Управе за заједничке послове у складу са њеним надлежностима прописаним овим законом, а нарочито кадровске и техничке капацитете.

Управа за заједничке послове почиње са обављањем послова тела за централизоване јавне набавке у року од осам месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Усклађивање рада Управе за јавне набавке и Републичке комисије

Члан 175.

Влада је дужна да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона обезбеди одговарајуће услове за усклађивање рада Управе за јавне набавке и Републичке комисије у складу са њиховим надлежностима из овог закона.

Влада је дужна да обезбеди несметан рад Портала за јавне набавке у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Даном ступања на снагу овог закона Републичка комисија наставља са радом у складу са одредбама Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС”, број 116/08) до почетка примене овог закона.

Мандат председника и чланова Републичке комисије изабраних на основу Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС”, број 116/08) престаје даном почетка примене овог закона.

Председник и чланови Републичке комисије биће изабрани у складу са одредбама овог закона у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Председник и чланови Републичке комисије изабрани у складу са одредбама овог закона ступају на дужност даном почетка примене овог закона.

Доношење подзаконских аката

Члан 176.

Подзаконски акти који се доносе на основу овлашћења из овог закона биће донети у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконски акти из члана 21. став 6. и члана 22. став 2. овог закона биће донети у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења претходног закона и подзаконских аката

Члан 177.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС”, број 116/08) и подзаконски акти донети на основу тог закона.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи члан 5. ст. 1. и 5. Закона о подстицању грађевинске индустрије Републике Србије у условима економске кризе („Службени гласник Републике Србије”, бр. 45/2010, 99/2011 и 121/2012).

Ступање на снагу и почетак примене

Члан 178.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. априла 2013. године, осим одредби члана 78. овог закона које се примењују од 1. септембра 2013. године.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У "ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ" ЗАКОНА

Закон о изменама и допуни Закона о јавним набавкама: "Службени гласник РС", број 14/2015-13

Члан 2.

На поступке јавних набавки започете до дана ступања на снагу овог закона примењују се прописи по којима су започети.

Члан 3.

На поступке заштите права започете до дана ступања на снагу овог закона примењују се прописи по којима су започети.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ПРИЛОГ 1

ПРЕДМЕТ ЈАВНЕ НАБАВКЕ УСЛУГА

Број

категорије Предмет

1. услуге одржавања и поправке;
2. услуге копненог саобраћаја (осим услуга железничког саобраћаја), укључујући услуге превоза у оклопљеним возилима и курирске услуге (осим превоза поште);
3. услуге ваздушног превоза путника и робе (осим превоза поште);
4. копнени и ваздушни превоз поште (осим услуга железничког саобраћаја);
5. електронске комуникационе услуге;
6. финансијске услуге:
  - услуге осигурања;
  - банкарске и инвестиционе услуге (осим набавки финансијских услуга у вези са емитовањем, продајом, куповином или преносом хартија од вредности или других финансијских инструмената, као и услуга Народне банке Србије);
7. рачунарске и друге везане услуге;
8. услуге истраживања и развоја (осим набавки услуга на подручју истраживања и развоја, код којих се резултат истраживања не користи искључиво од стране наручиоца за његове властите потребе, под условом да наручилац такве услуге плаћа у потпуности);
9. услуге рачуноводства, ревизије и вођења књига;
10. услуге у области истраживања тржишта и јавног мњења;
11. услуге менаџментског консалтинга и друге везане услуге (осим услуга арбитраже, поравнања и сродних услуга);
12. архитектонске услуге; инжењерске услуге; услуге урбанистичког планирања и пејзажне архитектуре; услуге техничког тестирања и анализа; услуге енергетског прегледа и енергетске услуге;
13. рекламне услуге;
14. услуге чишћења зграда и услуге управљања имовином;
15. издавачке и штампарске услуге на хонорарној или уговорној основи;
16. услуге уклањања и одлагања отпада, санитарне услуге и друге сродне услуге;
17. услуге хотела и ресторана;
18. услуге железничког саобраћаја;

19. услуге речног саобраћаја;
20. додатне и помоћне саобраћајне услуге;
21. правне услуге;
22. услуге регрутовања кадрова;
23. истражне услуге и услуге обезбеђења (осим услуга обезбеђења превозом у оклопљеним аутомобилима);
24. услуге образовања и услуге професионалног оспособљавања;
25. здравствене и социјалне услуге;
26. услуге у областима рекреације, културе и спорта;
27. друге услуге.

ПРИЛОГ 2

ПРЕДМЕТ ЈАВНИХ НАБАВКИ КОЈЕ СПРОВОДИ

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

А

Добра

Број

категорије   Предмет

1. потрошна добра (за обављање делатности, за одржавање објеката, канцеларијски и рачунарски материјал, средства за прање и чишћење, општи ситни инвентар, папирна конфекција и сл.);
2. друга потрошна добра чија се набавка спроводи више пута годишње, а која су неопходна за обављање делатности;
3. храна и намирнице;
4. превозна средства;
5. грађевински (инсталациони) материјал и опрема;
6. горива и мазива;
7. радна и заштитна одећа и опрема;
8. рачунарска опрема (хардвер, софтвер и лиценце).

Б

Услуге

Број

категорије Предмет

1. услуге одржавања и поправке;
2. услуге копненог саобраћаја (осим услуга железничког саобраћаја), укључујући услуге превоза у оклопљеним возилима и курирске услуге (осим превоза поште);
3. услуге ваздушног превоза путника и робе (осим превоза поште);
4. копнени и ваздушни превоз поште (осим услуга железничког саобраћаја);
5. електронске комуникационе услуге;
6. рачунарске услуге и друге везане услуге;
7. архитектонске услуге; инжењерске услуге; услуге урбанистичког планирања и пејзажне архитектуре; услуге техничког тестирања и анализа; услуге енергетског прегледа и енергетске услуге;
8. услуге чишћења зграда и услуге управљања имовином;
9. услуге уклањања и одлагања отпада, санитарне услуге и друге сродне услуге;
10. услуге железничког саобраћаја;
11. услуге речног саобраћаја;
12. додатне и помоћне саобраћајне услуге;
13. истражне услуге и услуге обезбеђења;
14. услуге образовања и услуге професионалног оспособљавања;
15. услуге у областима рекреације, културе и спорта.

ПРИЛОГ 3

САДРЖИНА ОГЛАСА О ЈАВНОЈ НАБАВЦИ

А

Претходно обавештење

1. назив, адреса и интернет страница наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. за добра и услуге, опис предмета набавке, назив и ознака из општег речника набавке;
4. за радове природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке;
5. оквирни датум објављивања позива за подношење понуда и за закључење уговора;
6. број уговора које наручилац намерава закључити;
7. посебна напомена ако је уговор о јавној набавци резервисан за установе, организације или привредне субјекте за радно оспособљавање, професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица;

8. посебна напомена уколико се закључује оквирни споразум;

9. адресу и интернет адресу државног органа или организације, односно органа или службе територијалне аутономије или локалне самоуправе где се могу благовремено добити исправни подаци о пореским обавезама, заштити животне средине, заштити при запошљавању, условима рада и сл.

Б

Позив за подношење понуде

(отворени, рестриктивни, квалификациони и преговарачки поступак са објављивањем позива за подношење понуда)

1. назив, адреса и интернет страница наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. врста поступка јавне набавке;
4. за добра и услуге, опис предмета набавке, назив и ознака из општег речника набавке;
5. за радове природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке;
6. број партија, уколико се предмет набавке обликује у више партија;
7. посебна напомена ако је уговор о јавној набавци резервисан за установе, организације или привредне субјекте за радно оспособљавање, професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица;
8. у случају преговарачког поступка разлог за примену и основ из закона;
9. ако се закључује оквирни споразум, време трајања оквирног споразума;
10. у случају подношења електронске понуде, примене електронске лицитације или система динамичне набавке – основни подаци о информационом систему наручиоца и неопходним техничким условима за учешће;
11. у случају примене система динамичне набавке рок трајања система;
12. у случају обавезе подношења понуде са подизвођачем проценат вредности набавке који се извршава преко подизвођача;
13. критеријум, елементи критеријума за доделу уговора;
14. начин преузимања конкурсне документације, односно интернет адресу где је конкурсна документација доступна;
15. адресу и интернет адресу државног органа или организације, односно органа или службе територијалне аутономије или локалне самоуправе где се могу благовремено добити исправни подаци о пореским обавезама, заштити животне средине, заштити при запошљавању, условима рада и сл.
16. начин подношења понуде и рок;
17. место, време и начин отварања понуда;
18. услови под којима представници понуђача могу учествовати у поступку отварања понуда;
19. рок за доношење одлуке;

20. лице за контакт.

В

Позив за подношење пријава

(прва фаза рестриктивног поступка, квалификациони поступак и конкурентни дијалог)

1. назив, адреса и интернет страница наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. врста поступка јавне набавке;
4. опис потребе наручиоца у случају конкурентног дијалога;
5. за добра и услуге, опис предмета јавне набавке, назив и ознака из општег речника набавке;
6. за радове природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке;
7. број партија, уколико се предмет набавке обликује у више партија;
8. посебна напомена ако је квалификација резервисана за установе, организације или привредне субјекте за радно оспособљавање, професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица;
9. у случају подношења електронске пријаве - основни подаци о информационом систему наручиоца и неопходним техничким условима за учешће;
10. у случају квалификационог поступка - рок за који се кандидатима признаје квалификација;
11. начин преузимања конкурсне документације, односно интернет адресу где је конкурсна документација доступна;
12. адресу и интернет адресу државног органа или организације, односно органа или службе територијалне аутономије или локалне самоуправе где се могу благовремено добити и исправни подаци о пореским обавезама, заштити животне средине, заштити при запошљавању, условима рада и сл.;
13. начин подношења пријаве и рок;
14. место, време и начин отварања пријава;
15. услови под којима представници подносилаца пријава могу учествовати у поступку отварања пријава;
16. рок за доношење одлуке;
17. лице за контакт.

Г

Обавештење о систему динамичне набавке

1. назив, адреса и интернет страница наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. напомена да се ради о систему сталне електронске набавке;

4. за добра и услуге, опис предмета набавке, назив и ознака из општег речника набавке;
5. за радове природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке;
6. рок трајања система;
7. основни подаци о информационом систему наручиоца и неопходним техничким условима за учешће;
8. електронску адресу где је конкурсна документација доступна;
9. начин подношења почетне понуде и рок;
10. лице за контакт.

Д

Позив за учешће на конкурс за дизајн

1. назив, адреса и интернет страница наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. опис и захтев у вези дизајна, односно пројекта;
4. начин и рок за предају дизајна, односно пројекта;
5. посебна напомена ако је учешће резервисано за одређену професију;
6. критеријум за оцену дизајна, односно пројекта;
7. имена чланова жирија;
8. да ли одлука жирија обавезује наручиоца;
9. ако се додељују, број и вредност награда;
10. да ли ће са победником бити закључен уговор;
11. рок за доношење одлуке наручиоца;
12. лице за контакт.

Ђ

Обавештење о признавању квалификације

(прва фаза рестриктивног поступка)

1. назив, адреса и интернет страница наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. за добра и услуге, опис предмета набавке, назив и ознака из општег речника набавке;
4. за радове природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке;

5. датум ажурирања листе кандидата и рок за подношење пријава;
6. позив за подношење пријава;
7. начин преузимања конкурсне документације, односно адресу интернет странице где је конкурсна документација објављена;
8. лице за контакт.

Е

Обавештење о покретању поступка

(преговарачки поступак без објављивања позива за подношење понуда)

1. назив, адреса и интернет страница наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. за добра и услуге, опис предмета набавке, назив и ознака из општег речника набавке;
4. за радове природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке;
5. број и датум закључења првобитно закљученог уговора у случају преговарачког поступка из члана 36. став 1. тач. 4) и 5) овог закона;
6. основ за примену преговарачког поступка и податке који оправдавају његову примену;
7. назив и адресу лица којима ће наручилац послати позив за подношење понуда.

Ж

Подаци у одлуци о додели уговора

(преговарачки поступак без објављивања позива за подношење понуда)

1. назив и адреса наручиоца, број и датум доношења одлуке;
2. врста наручиоца;
3. за добра и услуге, опис предмета набавке, назив и ознака из општег речника набавке;
4. за радове природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке;
5. број и датум закључења првобитно закљученог уговора у случају преговарачког поступка из члана 36. став 1. тач. 4) и 5) овог закона;
6. основ за примену преговарачког поступка и податке који оправдавају његову примену;
7. процењену вредност јавне набавке;
8. број примљених понуда;
9. највиша и најнижа понуђена цена;
10. највиша и најнижа понуђена цена код прихватљивих понуда;

11. део или вредност уговора који ће се извршити преко подизвођача;
12. основне податке о понуђачу и понуди којој је додељен уговор;
13. период важења уговора;
14. податке о начину и року за подношење захтева за заштиту права.

З

Обавештење о закљученом оквирном споразуму

1. назив, адреса и интернет страница наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. за добра и услуге, опис предмета набавке, назив и ознака из општег речника набавке;
4. за радове природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке;
5. број добављача са којима је споразум закључен;
6. датум закључења и период важења оквирног споразума.

И

Обавештење о закљученом уговору

1. назив, адреса и интернет страница наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. за добра и услуге, опис предмета набавке, назив и ознака из општег речника набавке;
4. за радове природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке;
5. уговорена вредност;
6. критеријум за доделу уговора;
7. број примљених понуда;
8. највиша и најнижа понуђена цена;
10. највиша и најнижа понуђена цена код прихватљивих понуда;
11. део или вредност уговора који ће се извршити преко подизвођача;
12. датум доношења одлуке о додели уговора;
13. датум закључења уговора;
14. основне податке о добављачу;
15. период важења уговора;

16. околности које представљају основ за измену уговора.

Ј

Обавештење о резултатима конкурса

1. назив, адреса и интернет страница наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. опис и захтев у вези пројекта, односно дизајна;
4. укупан број учесника;
5. број иностраних учесника;
6. победник конкурса;
7. награде.

К

Обавештење о обустави поступка јавне набавке

1. назив, адреса и интернет страница наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. за добра и услуге, опис предмета набавке, назив и ознака из општег речника набавке;
4. за радове природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке;
5. процењена вредност јавне набавке;
6. број примљених понуда и податке о понуђачима;
7. разлог за обуставу поступка;
8. када ће поступак бити поново спроведен.

Л

Подаци у одлуци о измени уговора о јавној набавци

1. назив и адреса наручиоца;
2. врста наручиоца;
3. за добра и услуге, опис предмета набавке, назив и ознака из општег речника набавке;
4. за радове природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке;
5. првобитна вредност уговора;
6. измењена вредност уговора;

7. објективни разлози за измену уговора, уз извод из конкурсне документације или одговарајућег прописа у којима се налази основ за измену.